Jungshoved

25 25

25 25

Nr. 4 December 2011 Årgang 7

INDHOLD

Løst og fast 4
Om bladet Jungshoved....8
"Ud vil jeg! Ud!" (9) 11
Planter på Jungshoved (13)....13
Et sted på Jungshoved (3) 14
Forsamlingshuset....19
Nyt fra Jungshoved Pensionistforening 19
Jungshoved Idrætsforening....21
Jungshoved Skole 24
Jungshoved Lokalråd 25
Kirkenyt. Gudstjenester 27
Kirkenyt. Adresser og telefonnumre 28
Kirkenyt. Praktiske oplysninger....29
Kirkenyt. Arrangementer....30
Kirkenyt. Sogneudflugt til København 32
Barndommens land (3)....33
Spiseklubben 37
Fugle på Jungshoved....38
Vandretur. Slotsbanken....40
Byg en fuglekasse....41
Fugle set fra Hannes vindue 41
"Rødder på Jungshoved" 42
Med Holger på farten (11) 43
Juletræsfest 47
Motorbådsjagt 48
Nyt fra Strandjagtforeningen....51
JIF's historie. 1980 51
Fåreavl, gårdbutik og besøgsgård 54
Jungshovedkalender 56

REDAKTION

Knud Jacobsen, ansvarshavende
Tlf.: 55 99 92 56
E-mail:
knudjacobsen@privat.dk

Hanne Rasmussen
Tlf.: 55 99 80 26
E-mail: hakir@c.dk

Merete Siegumfeldt
Tlf.: 55 99 88 11
E-mail:
siegumfeldt@mail.tele.dk

Jette Lind Martinsen
Tlf.: 55 99 86 56
E-mail: jensom@mail.dk

Deadline for indlæg til næste nummer: **15. januar 2012**

Forside: Kirsten Hansen/Frede Jørgensen

Tegninger:
Lise Jacobsen

Opsætning:
Frede Jørgensen

Støt bladet
Kontonummer:
6140-0004064737

Årsabonnement: 100 kr.
Henvendelse til Knud Jacobsen

Synspunkter i bladet står for forfatterens egen regning og deles ikke nødvendigvis af redaktionen. Redaktionen forbeholder sig ret til at bearbejde og forkorte læserindlæg. Læserindlæg skal afleveres inden deadline og kan være skrevet i hånden, på skrivemaskine eller på pc. Indlæg skrevet på pc behøver ikke have et særligt format.
Billeder til indlæg skal være forsynet med tilladelse fra ophavsrettens indehaver.

Bladet udkommer i ca. 700 eksemplarer og omdeles medio marts, juni, september og december.
Bladet udgives af Jungshoved Menighedsråd, Jungshoved Lokalråd og Styregruppen for Jungshoved Skole.

Tryk: Nordfalster Bogtrykkeri

Kære læsere

Jubilæum!

Som tiden dog går! Pludselig er det blevet til 25 numre af vores blad. Det havde vi vist egentlig ikke regnet med, da vi startede i efteråret 2005. Faktisk var nogle af os nok lidt i tvivl om, hvor længe vi kunne samle stof nok til de omkring 20 sider, vi lagde ud med. Men al tvivl er gjort til skamme, og til tider har vi faktisk haft problemer med at skaffe plads nok.

Det kan selvfølgelig også kun lade sig gøre, fordi der er så fantastisk en opbakning omkring bladet – såvel fra vores økonomiske "bagmænd" som fra de mange, der skriver og fotograferer og fra de frivillige hjælpere. 1000 tak alle sammen! Se i øvrigt flere fakta om bladet på side 8.

Vi ville naturligvis gerne markere "jubilæet", og vi ønskede os derfor en flot julekrans til dette nummers forside. Og som med så meget andet fik vi straks vores ønske opfyldt. Kirsten Hansen, Jungshovedvej, som også sørger for de fine blomsterkummer over hele Jungshoved, står bag den flotte forsidedekoration. 1000 tak!

Og så er det (snart) jul igen. I bladet kan du læse mere om juletræsfest, julegudstjenester m.v. Efter en pause er Holger (og Knud) igen på farten – se på side 43, hvor de nu har været henne. Vi har tidligere bragt en madopskrift i ny og næ, men fremover bringer vi i hvert nummer en årstidsrelateret opskrift med inspiration til sunde lækkerier. Og så er der som sædvanlig en masse gode indlæg fra og om vores dejlige halvø. God fornøjelse.

Med de bedste ønsker om en rigtig glædelig jul og et godt nytår til alle vores læsere!

Redaktionen

KONTAKT:

Jungshoved Lokalråd	Gerda Silke Holm	21 80 92 05
Jungshoved Menighedsråd	Bente Wermuth	55 99 90 06
Styregruppen for Jungshoved Skole	Lise Jacobsen	55 99 92 56
Vicevært for skolen	Niels Holger Wermuth	55 99 94 02
Jungshoved Idrætsforening	Kim Weinreich	20 16 85 02
Strandjagtforeningen	Per Sellebjerg	55 99 04 05
Pensionistforeningen	Karen Carlsson	55 99 82 80
Amatørfiskerforeningen	Gert Jensen	55 99 80 24
Forsamlingshuset	Sussie Nissen	55 99 90 56/20 30 26 10
Westergaard Landhandel	Jungshovedvej 82	28 86 92 02
JIF's hjemmeside	www.jungshoved-if.dk	
Sognets hjemmeside	www.jungshovedkirke.dk	
Lokalrådets hjemmeside	www.jungshoved.net	E-mail: sys_keller@mail.dk

LØST OG FAST

Når dette blad udkommer, har Vordingborg Kommune været i gang med et større naturgenopretningsprojekt på Bøndernes Egehoved. Der er

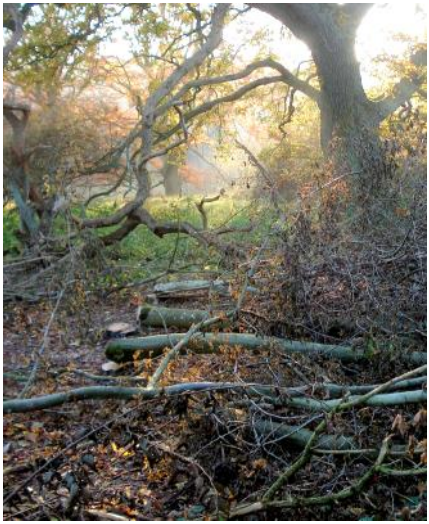

blevet ryddet for uønsket vækst af træer og buske (mest ahorn og slåen), så det meget fine overdrev igen kan genskabes. Der er også blevet ryddet langs med bredderne af de to søer, hvor den sjældne løvfrø yngler. Til foråret vil det blive en fryd igen at kunne færdes på denne smukke Jungshoved-lokalitet. Stefan Skov, Vordingborg Kommune, har lovet at sende bladet nogle billeder, som beskriver projektet, når det er afsluttet.

***

Fra Erik Skov Jørgensen, Primulavej 15, har vi modtaget dette billede af en

kane. Kanen stammer fra Jungshoved Bageri. Den står nu på Industrimuseet i Horsens, hvorfra billedet stammer. Hvis nogle af bladets læsere kan bidrage med mere til kanens historie, hører vi gerne herom.

***

I dette efterår er Smidstrup og Stenstrup ved at blive kloakeret. Det sker med det nyeste udstyr, hvor ledninger skydes under veje og rabatter på strækninger på op til mere end 250 meter. Nærmest som en vandret olieboring. Desværre er der ikke dukket en olie- eller guldåre op endnu!

***

På Dinesens mark ved ”Bombehullet” har der i lang tid stået en masse pinde i snorlige rækker. Nysgerrigheden fik mig til at kontakte Mogens Hansen, Lynggården, som fortalte, at det er et forsøg med forskellige former for ukrudtsbekæmpelse, der her foregår.

***

Landsindsamlingen til Røde Kors, søndag 2. oktober, indbragte 9.056,00 kr. i Jungshoved sogn.

***

Fra Kirsten B. Hansen, Jungshovedvej, har vi fået denne blomsterhilsen: ”Kummerne ved rastepladsen på vej til kirken, ved gadekæret i Stavreby, på Mislehøjvej og på Skovvangsvej har i år været rigtig flotte. Det på trods af, at planterne var meget spinkle, da de blev sat. De har jo hele tiden fået godt med vand fra oven, så det har været nok med lidt lugning af og til”. Vi siger tak til Kirsten for hendes indsats med at gøre Jungshoved endnu smukkere.

***

Ved folketingsvalget 15. september 2011 var stemmeprocenten i Jungshoved 91,9. Der blev afgivet 559 stemmer. Stemmerne fordelte sig sådan på følgende partier (+ og – viser afvigelserne fra folketingsvalget i 2007): A 136 (0), B 41 (+28), C 14 (-15), F 65 (-37), I 20 (+7), K 3 (-4), O 91 (-7), V 127 (-13) og Ø 54 (+ 40). Der blev afgivet 1 stemme uden for partierne, 5 stemmesedler var blanke og 2 var ugyldige.

***

Det er altid godt at mærke, at læserne følger op på det, vi skriver i bladet. I sidste nummer skrev jeg: "Når man kikker op på den blå himmel over Jungshoved og ser de mange slipstrømme fra fly, kan man ikke lade være med at tænke på, hvor de kommer fra, og hvor de er på vej hen”. Fra Henning Plambeck modtog vi denne oplysning: Om nogen vil vide, hvor fly kommer fra, og hvor de er på vej hen, så kan jeg anbefale denne hjemmeside: www.flightradar24.com, zoom ind på kortet, klik på det fly, der ønskes oplysning om, så vil siden fortælle, hvilken flytype, til og fra station, som det hedder i flyversprog, højde, hastighed, kurs, hvilket selskab etc. Vi siger mange tak til Henning for oplysningen.

***

Lige som vi er glade for at få artikler og ideer fra læserne, så kan vi også godt bruge nogle fotos fra forskellige steder på Jungshoved. Måske har du et pletskud, som du vil dele med os. Et årstidsbillede, et smukt sted, et stemningsbillede eller, hvad der nu rammer din linse. På den måde kan vi opbygge et billedarkiv, så vi altid har billeder til både forside og blad.

***

Fra Poul Juel Jensen, Brøndby, har vi modtaget et spændende søkort fra 1690 (se næste side). Kortet er tegnet af søfartsdirektør Jens Sørensen i 1690. Jens Sørensen skriver i sine papirer fra 1690:

> *"3. Juni. Lette vi vores Anker Kl. 4 om Morg. og sejlede Norden for Kallehave Færge. Satte der, tog siden fra Borde med Chalupen og ind til Jungshoved Slot og til Nye Jor (Nyord red.), maalede Landet og afspejlede paa begge Steder. Vinden var i dag VSV og V."*

(Kilde: Johannes Knudsen "Af Søkortdirektør Jens Sørensens Papirer" Kbh. 1921).

***

I sidste nummer bragte vi et link, hvor man kunne søge oplysninger om, hvordan det ville gå, hvis vandstanden i havene steg fx 1 m. Det så ikke godt ud for store dele af Jungshoved. Da det ligger os fjernt at forskrække læserne, iler vi nu med at bringe et par links, som peger i den modsatte retning. Alle tre links fortæller, at nok stiger vandstanden i havene i de kommende år, men samtidig stiger landet også.

http://ing.dk/artikel/123289-statsgeolog-beroliger-danmark-haever-sig-mere-end-havet
http://ing.dk/artikel/123312-se-hvor-terraenet-i-danmark-haever-sig
http://jp.dk/nyviden/article2583362.ece

***

Det har været et fugtigt og til tider smattet efterår. Jeg kunne ikke stå for dette glatføreskilt, der i nogen tid var sat op på Jungshovedvej ved Noret. Bilen på skiltet (og sikkert også skiltet) må være helt tilbage fra 50'erne.

Knud Jacobsen, Stenstrup

Læsere, der vil støtte bladet økonomisk,

kan gøre det på følgende måde:

- ved at lægge et beløb i bladbøssen i våbenhuset i Jungshoved Kirke
- ved at indsætte et beløb på vores konto nr. **6140-0004064737 i Møns Bank, Præstø** (banken opkræver 20 kr. i gebyr, hvis man indsætter direkte ved kassen i banken!! – så brug netbank).

På forhånd tak

Fakse Bugt og Bøgestrømmen (Kort & Matrikelstyrelsen).

Bladet JUNGSHOVED – lidt fakta

2005

Dette blad er nr. 25.

Det første blad udkom i december 2005. Det var på 20 sider. Kun forsiden var i farver.

I december 2009 udkom det hidtil største nummer. Det var på 68 sider. Nu er næsten alle sider i farver.

2006

De hidtil udsendte numre udgør tilsammen mere end 1200 sider.

Tre medlemmer af redaktionen har været med fra starten.

2007

Omkring 160 enkeltpersoner har bidraget med større og mindre indlæg i de 25 numre. Den yngste har været 4 år. Den ældste 90 år.

Ud over faste indlæg har vi bragt 10 serier (antal gange):

”Fugle på Jungshoved” (20) – fortsætter, ”En arbejdsplads på Jungshoved” (20) – afsluttet, ”Med Holger på farten” (11) – har holdt pause, ”Stafetten” (14) – afsluttet, ”Planter på Jungshoved” (13) – fortsætter, ” Et sted på Jungshoved” (3) – forsætter, ” Ud vil jeg! Ud” (8) – fortsætter, ”Barndommens land” (3) – fortsætter, ” JIF’s historie” (13) – fortsætter.

2008

Desuden har vi bragt artikler, hvor folk i forskellige aldersgrupper har fortalt om, hvordan det er at bo på Jungshoved, samt en lang række artikler over forskellige temaer og begivenheder med udgangspunkt i Jungshoved.

2009

Bladet udgives af: Jungshoved Menighedsråd, Jungshoved Lokalråd og Styregruppen for Jungshoved Skole. JIF var medudgiver indtil juni 2011.

2010

Bladet er blevet bragt ud af Joachim Nielsen, eleverne på Bøgestrøm Skole, Post Danmark, flere frivillige på Jungshoved og nu af Jungshoved Pensionistforening. Der omdeles ca. 400 blade på Jungshoved.

2011

Bladet udkommer i et oplag på 700-1000 eksemplarer.

Bladet har ca. 60 abonnenter uden for Jungshoved, der mod betaling får tilsendt bladet.

Resten af oplaget fordeles på Fjordgården, Aggerhus, Præstø Bibliotek, Jungshoved Kirke, Westergaard Landhandel og i bladkassen på Jungshoved Skole.

Bladet udkommer med støtte af udgiverne og læserne.

Knud Jacobsen, Stenstrup

“Ud vil jeg! Ud!” (8)

Forskellige måder at færdes på i Jungshoveds skønne natur:

Om at køre med hestevogn

Heste fylder meget i vores liv. Og har altid gjort det. Vi har været meget aktive ryttere, og vores heste har givet os nogle fantastiske ture ud i den dejlige natur. Skovene, de små landsbyer og små veje plus den korte afstand til vandet var da også helt klart faktorer, der var medvirkende til, at vi for snart 11 år siden besluttede os for at slå os ned her på Jungshoved.

Ridningen har dog måttet stå lidt på standby i nogle år, hvor små børn og byggeri har taget det meste af vores tid. Men i de sidste 3-4 år er der kommet flere heste til. Heste, som er købt med henblik på, at vores 3 drenge skulle have mulighed for at opleve og mærke den skønne forening af samværet med en hest og det at komme ud at sanse og opleve naturen. Ud at opleve årstidernes skiften. Også fra en hesteryg. Opleve foråret, hvor alting – efter vinteren – kommer ud af sin dvale lidt efter lidt, fuglene som for alvor begynder at synge, og alting begynder at spire og grønnes. Sommeren med afgrøderne på markerne, de vilde blomster, fuglene og senere også duften af de nyhøstede marker. Efteråret med de mange smukke farver, trækfuglene og den begyndende kulde. Vinteren med de nøgne træer, kulden, det særlige lys og sneen. Alt sammen noget, som vi ikke vil være

foruden. Alt sammen noget, som gør hver årstid til noget ganske særligt, og som får én til at føle, at man lever.

Da vi købte vores nordbagge Lukas for 3-4 år siden, var det naturligvis for at have en hest, som drengene kunne ride på, men valget faldt også på en nordbagge, fordi vi ud over en ridehest mere ønskede en hest, som vi kunne spænde for en vogn. En anden måde at opleve hesten og naturen på og en anden måde at være sammen på som familie. Når vi spænder Lukas for vognen, opstår der en særlig ro. For os er det meget afstressende at køre i hestevogn.

Planen var og er stadig, at vi skulle køre rundt bl.a. på Jungshoved. I 2010 fik vi bygget os en vogn, som vi skulle kunne komme rundt i den danske natur i, og som vi skulle kunne overnatte i, og efter en indvielsestur her på Jungshoved transporterede vi den og vores nordbagge ned til området omkring Maribo-søerne og havde nogle skønne dage dernede. Der er der steder, hvor man kan komme og overnatte med sin(e) hest(e).

Herhjemme på Jungshoved har vi vores "faste" ride-/kørerute, som er turen til Stenstrup, ud ad Hovmarken med de skønne popler og lidt efter med udsigten over vandet. Ind over Jungshovedvejen til Smidstrup, derefter til Stenstrup og til sidst ud ad Ambæk Mark. En dejlig tur, som altid, uanset vejret, giver én en dejlig fornemmelse. Til hest har vi også "tilbagelagt" flere andre ruter og i hestevogn – også ud til Maderne. Vognen, som vi byggede, er dog lige tung nok til at tage ud på længere ture, men vi ønsker os en lettere vogn, så vi kan komme længere rundt bl.a. på Jungshoved. Måske hele Jungshoved rundt med en enkelt eller to overnatninger.

Sidst der var oprydning på Jungshoved, valgte vi at spænde Lukas for vognen og samle skrald på den måde, og det bliver sikkert ikke sidste gang. På den måde kan vi kombinere det at gøre noget for naturen og bakke op om Jungshoved Lokalråds initiativ om at få et renere Jungshoved og samtidig få rørt vores hest (og os selv) – og ikke mindst at være ude i det fri.

Generelt oplever vi, at der bliver taget pænt hensyn til os, når vi færdes rundt på vejene på Jungshoved med vores heste, og det er bestemt også med til at gøre vores ture til nogle gode ture. Og dem agter vi at tage mange flere af fremover.

Claus og Lisbet Sonne, Ambæk Mark

Planter på Jungshoved (13)
Kristtorn

Kristtorn, Ilex aquifolium, er Nordeuropas eneste stedsegrønne løvtræ. Det kan blive op til 16 m højt.

Kristtorn findes i mange haver på Jungshoved, men også på mere forvildede steder som i hække og buskadser. Planten spredes af fugle, som æder dens bær (stenfrugt med 4 frø). Bærrene er yndet føde for sjaggere, solsorte og vindrosler. Planten er følsom over for hård nattefrost og trives derfor bedst i kystnære egne. Flere steder i Østjyllands kystnære bøgeskove vokser den vildt. Hvis den også findes vildtvoksende i en af Jungshoveds skove, hører jeg gerne herom.

Kristtorn har gennem tiderne været regnet for en hellig plante, og planten har da også været brugt i folkemedicinen. Alle dele af planten er i bestemte mængder giftig for mennesker. At en kristtorn besidder ganske særlige egenskaber, kan der ikke herske tvivl om. Alle, lige fra druiderne (keltiske præster) og romerne til hekse og en vis Harry Potter, har brugt kristtornen. Planten skulle nemlig efter sigende holde ondskaben på lang afstand. Kristtornens ved er hårdt og hvidt. Det siges, at de tryllestave, heksene brugte, var lavet af kristtorn. Harry Potters tryllestav var også fremstillet af kristtorn.

I Danmark har kristtorn vokset i mere end 7000 år. I kristendommen knytter den sig både til påske og jul. Påske har givet den navnet kristtorn, som symbol på Kristi tornekrone, og til jul indgår den ofte i dekorationer med sine fine, lakrøde bær og blanke, grønne blade. Traditionen med at bruge kristtornen til jul stammer op-

Foto: Wikipedia

rindeligt fra England og går her helt tilbage til hedensk tid.

I maj måned blomstrer kristtorn med små hvide, duftende blomster. Det mest almindelige er, at der er han- og hunplanter, men enkelte planter kan godt bære både han- og hunblomster. Både han- og hunblomsterne afgiver nektar til glæde for mange forskellige insekter. Derefter udvikles frugter på hunplanterne – de er ved modenhed røde. Bærrene kan sidde på planterne vinteren igennem. Man siger, at hvis en plante bærer mange bær, så bliver vinteren lang og streng. I år har kristtornen usædvanlige mange bær.

Knud Jacobsen, Stenstrup

Et sted på Jungshoved (3)

”Magten og Æren i evighed”

Jungshoved er i langt de fleste menneskers opfattelse bedst kendt som stedet, hvor den navnkundige Gøngehøvding, Svend Poulsen, slog sine folder under Svenskekrigene midt i 1600-tallet, men stedets udforskede historie begynder allerede i jernalderen.

Fund fra jernalder og vikingetid af sejlspærringer mod uvelkomne skibe på tværs af den snævre bugt, kaldet Jungshoved Nor, vidner om, at nogen tidligt i historien har haft interesse i at opretholde magten over et vigtigt hav- og indlandsområde.

Den karakteristiske kirke og borgruinen understreger stedets middelalderlige højstatus. Selv i tiden efter middelalderen har den ensomt beliggende plet haft adelens og berømte danske kunstneres bevågenhed og strålet som en lille perle på landkortet.

I to korte artikler vil museumsinspektørerne Berit M. Christensen og Dorthe Danner Lund ved Museerne Vordingborg/Danmarks Borgcenter skildre Jungshoveds spændende kulturhistorie med omdrejningspunkt i noret, borgen, kirken, magt og ære.

Søværn eller landeforsvar?

Kigger man på Jungshoved fra et fugleperspektiv, ses det tydeligt, at indsejlingen ind i Bøgestrømmen og på den videre færd rundt om Sydsjællands sydspids i tiden længe før GPS-udstyr har været farefuld og krævet erfaring. Der er utallige lavvandsområder, hvor man med lethed kunne gå på grund, foruden de menneskeskabte forhindringer på havbunden i form af sejlspærringer, utallige vige, i hvilke fjenden kunne ligge på lur, og mindre bakketoppe, hvor vagtposter har overvåget de forbipasserende fartøjer. *(Se evt. søkortet fra 1690 på s. 7. Red.)*

Alle disse forhold gør sig gældende omkring lokaliteten Jungshoved og har skullet tages i ed, før man bevægede sig ind i det tilmed strømfyldte farvand.

Stednavne omkring Jungshoved underbygger denne opfattelse, og de arkæologiske opdagelser underbygger stednavnene. Dels er der Stavreby og Stavesnakke. Stave er en omskrivning af stav eller stage, der betegner de pæle, der udgjorde sejlspærringerne, forsvarskonstruktioner i vandet. Dels er der navnet Oremandsgård, som med sin forstavelse ore eller oringe kan referere til et orienterings- eller signaleringspunkt i form af en varde, måske som et forsvar i form af en vagtpost. Stedsangivelserne Ore og

Noret, borgbanken og kirken i vinterdragt. Under isen gemmer sig de i artiklen omtalte sejlspærringer. Foto: Jonas Christensen

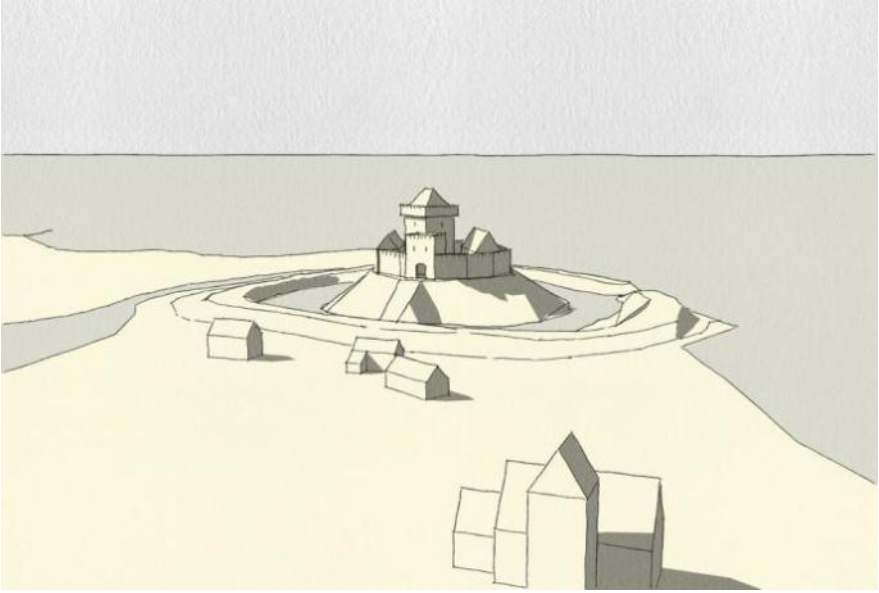

Tegningen er et bud på, hvordan borgen Jungshoved tog sig ud i middelalderen.
Tegning: Leif Plith-Lauritsen

Oringe kendes også fra Vordingborg og indgår i navnet.

De tre undersøgte sejlspærringer i Jungshoved Nor kendes fra marinearkæologiske undersøgelser i 1994-96 og dateres til såvel jernalder, vikingetid som middelalder og vidner altså om et ca. 1000 år gammelt søforsvar.

Vi ved ikke, hvad spærringerne har skullet forsvare i jernalder og vikingetid, ud over at der kan være tale om et østsjællandsk magtdomæne, hvorfra uvedkommende har skullet udelukkes.

Derforuden har det dengang 6 km lange, snævre farvand, der har fungeret som en bagdør ind i det centrale Sydsjælland, skullet beskyttes. Spærringen, som er dateret til midten af 1200-tallet, hænger derimod åbenlyst sammen med forsvaret af borganlægget og kontrollen af den middelalderlige skibstrafik.

Fra kongeborg til borgbanke

Borgen nævnes i Kong Valdemar Sejrs jordebog fra 1231. Heri opregnes blandt andet kongelige besiddelser på denne tid og de indtægter, kongen har fra sine ejendomme. At der er en indtægt forbundet med Jungshoved, fortæller os, at stedet kan have haft funktion af told- og skatteopkrævningssted. Borgen havde sin egen bod på Skånemarkedet få timers sejlads borte og havde derigennem en indtjening på sildefangsten. Sildefiskeri og salg af sild var en kæmpe forretning igennem det meste af mid-

delalderen. Der var sild til hobe i havene, og de tørrede og saltede sild tjente som føde igennem vinteren. Det er også mere end sandsynligt, at der til borgen har været knyttet mølledrift, som kongen har tjent penge på.

Vi kan kun gisne om, hvordan borgen så ud i 1231, og hvor stor den var. Det, der ses i dag, er borgbanken efter renæssancens borg, som har dækket et areal på ca. 1300 m^2, svarende til ca. 40x40 m. Omkring dette ses en 16-20 m bred voldgrav, en 2 m høj og 6-11 m bred vold og derudover en stor ydre voldgrav. Fra kysten løber endnu en ydre vold, som ender brat på marken. Man har ved arkæologiske undersøgelser dels i 1980, dels i 1999 konstateret to byggefaser på borgen, henholdsvis en fase, der harmonerer med middelalder-pælespærringen fra midten af 1200-tallet, og en fase efter år 1500. Fra skriftlige kilder ved vi, at borgen nedbrændte i forbindelse med Svenskekrigene i 1660. Kort forinden, i 1649, blev der foretaget en synsforretning på borgen, som er den bedste bygningsbeskrivelse, vi kender derfra. Heri berettes, at der fandtes tre i vinkel sammenbyggede, toetages fløje, betegnet: Det nye hus, hvori kongens værelser, Det gamle hus med fruerstuen, to karnapper og trappetårn med spir m.m. samt ligeledes et gammelt hus med stegers, bryggers og nogle kamre. Frit for den fjerde side lå et enetages hus, hvori bl.a. ladefogedens kammer fandtes.

Borgbanken med den i dag mest benyttede adgangsvej henover vold og voldgrav. Foto: Bjarne Kleis

Sognekirke og kongeligt kirkekapel

Der er ingen tydelige spor af, hvordan adgangsvejen til borgen har været, selvom bogen Danmarks Kirker, for Præstø Amt, forsøger at hjælpe os på vej omkring forbindelsen mellem borgen og kirken, der blot ligger ca. 60 m fra hinanden. Her står: ”Kirkens beliggenhed ved den gamle slotsbanke giver tydeligt nok tilkende, at kirken er bygget på dette sted for slottets skyld, og at altså slottet har været til førend kirken. Man ser endnu den tilmurede port på kirkemuren, hvorigennem indgangen var til kirken fra slottet.” Borgens og kirkens opførelse dateres af Danmarks Kirker begge til ca. 1225-50, og med formuleringen ovenfor omkring en så direkte forbin-

delse bør kirken vel betegnes som kongelig kapelkirke, da borgen hørte til Kronen middelalderen igennem. Kirkens primære funktion må dog have været som sognekirke for Jungshoved sogn.

Kirkens ældste dele er romanske svarende til koret og de østligste 2/3 af skibet. Skibet forlængedes mod vest. Denne udvidelse har siden været kirkens akilleshæl, da vestgavlens fundament endnu "arbejder" på grund af beliggenheden nær norets bred. Norets og kirkens tætte forbindelse understreger samtidig det fornuftige i, at der aldrig blev opført et tårn i kirkens vestende, men derimod først senere og meget utraditionelt opførtes underdelen til kirketårnet i nord. I store træk ligner Jungshoved Kirke med sine ændringer og tilbygninger igennem tiden på mange måder en hvilken som helst anden middelalderlig landsbykirke, men den kongelige bevågenhed i middelalderen giver os lyst til at vide mere om, hvad der gik forud for, at Valdemar Sejr i 1231 laver et notat om sin borg på Jungshoved.

Et stormandssæde igennem århundreder

Med den viden, vi i dag har om de tidlig-middelalderlige stenkirker og forgængere i træ, kunne man vove den påstand, at også Jungshoved Kirke har haft en forgænger i træ, som har dikteret placeringen af 1200-tals stenkirken? Der findes efterhånden flere eksempler på, at en stenkirke er blevet bygget uden om en trækirke. Trækirken dikterede placeringen af stenkirken, fordi netop placeringen, den indviede jord og øst-vest orienteringen skulle respekteres. Hvis dette er tilfældet i Jungshoved sogn, kunne det være yderligere en forklaring på, at der ikke blev plads til et kirketårn i vest. Man må under alle omstændigheder undres, når der som her er tale om en prestigefyldt, kongelig lokalitet. Kun en umådelig tilbageholdende konge ville stå tilbage for at skabe synlighed omkring sine bygningsværker, især sine afladshandlinger i form af gudshuse. Et kirketårn rager godt op i landskabet, og kirkeklokken kunne høres langt omkring og fungere som datidens alarmeringscentral for baglandet. Dvæler vi et kort øjeblik ved ideen om en tidligere (træ)kirke, må stedet også længe før 1231 have haft en højtstående beboer, en såkaldt stormand, til at bestyre denne kirke, hvis ikke kongen selv. Man kunne og bør tage mange flere forhold i betragtning i disse overvejelser. Den foreløbige konklusion må dog være, at de arkæologiske levn i noret, borgens og kirkens placering på dette sted afspejler magtfulde menneskers anstrengelser for at værne om deres territorier og for at iscenesætte sig selv. Netop det sidste vil fortsættelsen til denne artikel berette meget mere om.

Dorthe Danner Lund,
Museumsinspektør,
Danmarks Borgcenter
Ph.d.-stud., Roskilde Universitet

Jungshoved Forsamlingshus

Siden sidst har vi fået ny nøgleperson og lejer af lejligheden, nemlig Sussie Nissen. Morten Andersen har valgt at prøve nye udfordringer andetsteds. Han skal have tak for kampen!

Vi har bestilt nye gulve til entreen samt bagerst i den lille sal. Vi vil også lave om på akustikken i de små sale, som vi med held har gjort det i den store sal. Vi håber også at få dilettanten op at stå som sædvanligt.

Sussie har planer om at lave julefrokostbuffet, men det kræver selvfølgelig opbakning. Vi har også planer om at lave noget musik og dans samt fællesspisning. Det kræver selvfølgelig også opbakning fra de lokale folk.

Den udendørs renovering af vores forsamlingshus er gået noget trægt, men vi håber på et dejligt tørt forår, så vi kan få styr på det!

Den 1.11.2011 havde vi generalforsamling. Bestyrelsen består nu af Morten Larsen, Jens Ottosen, Lene Kristensen, Lone Christiansen, Kenneth Woodham, Børge Olsen, Jens Martinsen, Bent Nielson, Gurli Torstensson, Chr. Bjørn Andersen og Joan Jensen. Der mødte 12 personer op foruden bestyrelsen.
God vinter!

Med venlig hilsen,
Morten Larsen

Nyt fra Jungshoved Pensionistforening

Den "våde" sommer er overstået, men **petanqueholdet** har holdt stand hele sommeren. Vi har i snit været 15, der spillede, så alle 3 baner har

været i brug. Vi holdt en lille hyggelig afslutning, inden vi gik inden døre. Vi spillede om første- og andenpladsen – alle fik præmier. Vi har en lille sparegris, som vi fodrer med mønter, inden vi går hjem, derfor blev der også en lille én at slutte på. Vi har kun 2 baner indendørs, så vi arbejder på en løsning, hvor alle kan blive tilfredse.

Vi startede **hyggeeftermiddage** 4. oktober. Der var pænt besøg til kortspil, håndarbejde, kaffe, snak og petanque. I alt 25 deltagere. Pensionistgymnastikken er også kommet godt i gang, der mødte 26 glade deltagere op til en gang motion, og der kom også nye ansigter – der i blandt et par mænd. STORT VELKOMMEN TIL ALLE!

Høstfesten var som sædvanlig en rigtig hyggelig familiefest, der blev sunget og danset og snakket. Til bankospillene, som vi afholder hver den første mandag i måneden, kunne vi godt ønske os bedre besøg. Kommer der ikke flere, end der har været, kan vi ikke få det til at løbe rundt.

Nu ser vi frem til **julefrokosten**, som vi afholder i gymnastiksalen. Vi satser på, at vi som sidste år kan invitere vores medlemmer til julebuffet.

I oktober måned kørte vi en dejlig **løvfaldstur**, med 42 dejligt humørfyldte pensionister.

Vi kørte langs fjorden til Køge, derfra på motorvej til København. Vi var ude og se alt det nye, der bliver bygget på Amager, bl.a. i Ørestaden: Det var fantastisk at se, hvordan Amager og Amager Fælled har forandret sig. Det var virkelig imponerende, mente alle.

Derfra gik turen gennem København, over Nyhavn og Amaliehaven til Danmarks Akvarium, hvor man lod sig imponere af de flotte farver, der er på fisk. Derefter gik turen til ”Fortunen” ved Klampenborg, hvor vi spiste og fik tid at nyde skoven med de pragtfulde farver – vi havde nemlig også flot solskinsvejr.

Så gik turen ad små veje til "Korporalskroen" i Karlslunde, hvor vi nød kaffen. Vi kørte ad landevejen hjem, og tog turen ned over Bækkeskov, gennem skoven. En rigtig dejlig tur!

Karen Carlsson

Nyt fra Jungshoved Idrætsforening

Fra serie 5 til serie 4

Fodbolden i Jungshoved IF er på rette vej igen. Vores nystartede serie 5-hold er efter en rigtig god sæson, hvor de har kæmpet hårdt, rykket op i serie 4. Vi har fået en ny træner, som meget gerne vil ha' lidt mere at se til, så ønsket er, at der kommer et nyt serie 5-hold i den nye sæson og måske nogle små til klubben også. Der er et håb om en haltid vinteren over, så der kan trænes inden døre.

Tak til alle spillerne for en super god sæson, og held og lykke fra bestyrelsen i serie 4.

Henriette Sørensen, JIF

Jungshoved Idrætsforening

Indkaldelse til

GENERALFORSAMLING I JUNGSHOVED IDRÆTSFORENING

Onsdag 22. februar 2012, kl. 19.30

Dagsorden ifølge vedtægterne.
Indkomne forslag skal være bestyrelsen i hænde senest 10. februar 2012.
Der serveres kaffe/te, øl/vand samt kage.
Bestyrelsen i JIF vil gerne opfordre alle, der ønsker at støtte op om JIF og måske gerne vil have indflydelse på vores lokale idrætsforenings fremtid, til at møde op til generalforsamlingen.
Vi håber at se nye ansigter til bestyrelsen og glæder os til et stort fremmøde.

PÅ GENSYN FRA BESTYRELSEN
I JUNGSHOVED IDRÆTSFORENING

jif.jungshoved@gmail.com

Traktortræk 2011

Så er årets traktortræk i JIF vel overstået, og det gik igen i år rigtig godt. Vi havde vores vanlige gode vejr tilbage, og det lokkede rigtig mange mennesker til. Gjøngegarden var igen i år på pladsen lørdag morgen og åbnede hele festen – lidt god musik og glæde kan bringe smilet frem hos de fleste.

Vi havde i år besøg af nogle flere lastbiler end sidste år, og det var en stor succes, de vil meget gerne komme igen med deres fine biler til næste år. En del af udstillingen kom fra vores lokale Stena afdeling i Præstø.

Lørdag aften havde vi traditionen tro fest, og igen satte vi deltagerrekord – 250 gæster valgte at blive og feste sammen med os, og vi fik rigtig god mad, leveret af Torvecafeens køkken. Vi sluttede af søndag med endnu et besøg af Gjøngegarden, som indledte præmieoverrækkelsen. Vi kan her sende endnu et tillykke til dem, der fik pokaler med hjem.

Vi skal også herigennem rette en stor tak til alle vores hjælpere, som kommer trofast år efter år og knokler for JIF. Uden jer ville det ikke kunne lade sig gøre. Samtidig skal der undskyldes for, at nogle af vores faste hjælpere blev glemt i farten. Der er kommet mange nye ansigter til i bestyrelsen i JIF, og nogle informationer og opgaver er i den forbindelse gået tabt. Vi vil bestræbe os på at gø-

re det bedre til næste år. Der skal også lyde en stor tak til Lynggården for god støtte og et godt samarbejde som altid. Tak til alle gæster, kræmmere, tivolifolk, trækkere og truckere – håber vi ses igen til næste år!

Bestyrelsen JIF

Dato for næste års traktortræk er 22.-23. september 2012

FASTELAVNSFEST

Jungshoved Idrætsforening holder fastelavn på

Jungshoved Skole

Søndag 19. februar 2012, kl. 13.00

Adgang for alle.

Kaffe, te, kage, øl og vand kan købes.

Bestyrelsen i JIF

Jungshoved Skole

RENGØRING OG VEDLIGEHOLDELSE:

Tak til alle, som deltog i arbejdsweekenden 1. og 2.oktober. Som tidligere skrevet er det en betingelse for at bruge skolen og for at alting kan fungere, at brugerne medvirker til arbejdsdage og åbent hus. Og heldigvis var der også denne gang superflittige frivillige, der gjorde en indsats for fællesskabet.

Her blev vasket gardiner, malet døre og karme, skuret og skrubbet alle vegne, så der duftede rent og fint til en ny sæsonstart.

Gulvet i gymnastiksalen er blevet lavet og fremstår som helt nyt, bare så flot!

Desuden har vi købt 12 nye stole, så vi med tiden kan have tilstrækkeligt med stole oppe og nede og dermed slippe for besværet med at bære på trapper.

Nu må alle huske at rydde op, feje gulv, slukke lys og tømme skraldespand, inden man går hjem. Der er en stor moppe til salen i rengøringsrummet under trappen. Der er kost og fejebakke i alle andre lokaler.

NYE AKTIVITETER I SKOLEN:

Vi har med denne sæsonstart sagt velkommen til et tegne-/malehold ledet af Jopie og til et blomsterværksted ledet af Ida. Vi håber, I får nogle rigtig gode timer.

Desuden har vi kontakt til vores kommunale naturvejleder, som gerne vil lægge nogle familiearrangementer på skolen fx fuglekassebygning. Det glæder vi os til at høre mere om.

LEJLIGHEDEN:

Er næsten klar til udlejning. På hjemmesiden og ved små foldere vil man i nær fremtid kunne se mere om indretning, betaling etc. Vi samarbejder gerne med forsamlingshuset, Jungshoved Præstegård, Roneklint Resort o.a., som mangler overnatning i forbindelse med et arrangement. Ellers er målgruppen vandrere, cyklister, familier på tur, mindre grupper af børn med leder, lokale borgere, der mangler køjer til gæster o. lign. Måske kan der allerede blive behov for indlogering af julegæster? Indtjeningen går naturligvis til at sikre den fortsatte drift af skolen som aktivitetssted.

Venlig hilsen,

Lise Jacobsen

Jungshoved Lokalråd orienterer

Lokalrådet er godt i gang med arbejdet, og der har været nok at tage fat på. Vi har igen beskæftiget os med Bøndernes Egehoved, hvor kommunen venter på mere tørvejr, så de kan komme i gang med naturgenopretningen af området, forhåbentlig til glæde for de mange.

Vores gamle "Brugs" ser ikke køn ud. Vi har skrevet til Coop Danmark for at høre, hvilke planer de har – og oplyst om, at den er ret skæmmende for byen. Vi har ikke hørt nærmere.

Der arbejdes stadig med hjemmesiden for at gøre den indbydende. Hvis nogen har lyst til at tage del i arbejdet, bliver vi rigtig glade. Vi har diskuteret principper, og hjemmesiden skal beskrive, hvad der sker, og hvilke muligheder der er på Jungshoved. Vi sætter ikke annoncer ind, men gerne debat, synspunkter, aktiviteter af almen interesse med videre. Man kan henvende sig til "administrator".

Der har været talt meget om trafikken, og vi er blevet bedt om at gøre noget, fordi der køres alt for stærkt. På nuværende tidspunkt har der sikkert været "besøg" af politiet, som har "blinket" ad nogen – ellers kommer de. Vi håber, det er med til at reducere farten, både på de lange, lige, "indbydende" strækninger, og også gennem vores små byer.

På lokalrådsmødet 29.11. (i skrivende stund ikke afholdt) er punktet: Hvordan kan vi gøre Jungshoved endnu mere attraktiv? Et nyt tiltag. Vi håber på stor opbakning og engagement fra rigtig mange. Fik du ikke lige din idé på banen, kan du henvende dig til lokalrådet. Det er ikke for sent.

Næste møde:

Dialogmødet mandag den 19. marts 2012.

Gerda Silke Holm

En hyggelig dag på Bøgestrøm Skole

Den 17. september blev der holdt åbent hus på Bøgestrøm Skole i anledning af skolens 40 års fødselsdag. Alle ansatte var til stede, og vi holdt værksteder, huse og klasser åbne for besøgende. Nuværende forældre og børn holdt værkstederne i gang. Et enkelt sted blev de besøgende sat på en lille opgave assisteret af et par af børnene. Så kunne de få en lille lysestage med hjem.

Mange tidligere elever var mødt op. Den ældste havde været elev på skolen i 1973. Han havde sin 18-årige datter med for at vise hende den skole, han havde været allermest glad for at gå på. Dejligt at høre for en, der har været der i alle 40 år. Nogle var svære at genkende, men de mange hændelser og begivenheder, som de kunne berette om, fik brikkerne til at falde på plads, og der blev naturligvis uddelt mange kram og varme ønsker for deres videre liv.

Mange af de lokale beboere, som også var inviteret, gik glip af en god dag. Der kom kun 6, men de fik da mærket den hyggelige stemning, der herskede over de 2 timer, arrangementet varede.

Hanne Willemoes og Mogens Jacobsen
Bøgestrøm Skole

Man kan fortsat abonnere på bladet JUNGSHOVED. Det koster 100 kr. for fire numre i 2012. Bladene vil blive tilsendt med posten. Er du interesseret i at abonnere på bladet, skal du blot henvende dig til redaktionen.

Kender du én, som vil blive glad for at få et abonnement på bladet JUNGSHOVED – en datter, en søn, en tante, en onkel, … en gammel skolekammerat, én som vil have fornøjelse af at følge med i, hvad der sker på Jungshoved? Det var måske en julegaveidé?

GUDSTJENESTER

December 2011 - Marts 2012

	Jungshoved	Allerslev
3. s. i advent 11. dec.	10.30	9.00
4. s. i advent 18. dec.	Ingen	10.30
Juleaften 24. dec.	16.00	14.30
Juledag 25. dec.	10.00	11.30
2. juledag 26. dec.	Ingen	9.00 Jesper Blomgren
Nytårsdag 1. jan.	11.30	Ingen
1. s. e. Helligtrek. 8. jan.	9.00	10.30
2. s. e. Helligtrek. 15. jan.	10.30	9.00
3. s. e. Helligtrek. 22. jan.	Ingen	10.30
Sidste s. e. Helligtrek. 29. jan.	10.30	Ingen
Kyndelmisse 1. feb.		19.00
Septuagesima 5. feb.	9.00 Jesper Blomgren	Ingen
Seksagesima 12. feb.	Ingen	10.30
Fastelavn 19. feb.	10.30	Ingen
1. s. i fasten 26. feb.	9.00	10.30
2. s. i fasten 4. mar.	10.30	9.00 Morgenmad 8.15
3. s. i fasten 11. mar.	Ingen	10.30
Midfaste 18. mar.	10.30	9.00

ADRESSER OG TELEFONNUMRE:

BEGGE SOGNE

Torben Møllenbach
Allerslev Præstegård
Træffetid: Alle dage efter aftale. Tlf.: 55 99 60 17 og på mail: tom@km.dk.
Mandag er fridag.

Organist Elena Stilling
21 26 66 08

Kirkesanger Bodil Agerbo
25 14 07 94

Kasserer
Revisor Tommy Nielsen
Strandgårdsvej 23, Præstø
55 99 12 09

ALLERSLEV

Graver Leo De Jong
55 99 61 68
Træffetid: Tirsdag-fredag 12-12.30

Menighedsrådsformand
Tove Grundtvig
55 99 60 92

Kirkeværge
Knud Skovbæk
55 99 61 42

JUNGSHOVED

Graver Poul Hansen
55 99 90 99
Træffetid: Tirsdag-fredag 12-12.30

Menighedsrådsformand
Bente Wermuth
55 99 90 06

Kirkeværge Aase Petersen
55 99 37 39

http://www.jungshovedkirke.dk

Samtlige ansatte i begge kirker holder fri om mandagen.

Kirkebil

I begge kirker har vi det sådan, at der altid er mulighed for at få en kop kaffe (eller te) og en snak efter højmessen.

Kirkebilen kører til alle højmesser, dvs. gudstjenester kl. 10.30. Er der kun én gudstjeneste i pastoratet (Allerslev og Jungshoved sogne), kører kirkebilen til denne uanset tidspunkt. Kirkebilen kan også bestilles til alle kirkelige arrangementer i Allerslev Præstegård og Jungshoved Rejsestald. Det koster 5 kr. at benytte kirkebilen, der kører fra begge sogne og fra Præstø. Man skal tilmelde sig dagen før inden kl. 12 hos Vordingborg Taxa, tlf. 55 37 06 45.

Med venlig hilsen,
Jungshoved Menighedsråd
Bente Wermuth, tlf. 55 99 90 06

Næste menighedsrådsmøde:
Torsdag d. 12. januar 2012 kl. 19.00 i Rejsestalden.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

FØDSEL

En fødsel skal meddeles sognepræsten i det sogn, hvor man bor. Det skal helst ske senest to hverdage efter fødslen. Er forældrene ikke gift, skal der desuden afleveres en omsorgs- og ansvarserklæring. Vejledning kan man se på blanketten (se herunder).

DÅB

Et barn skal have et navn senest 6 måneder efter fødslen. Det kan ske enten ved dåb eller ved navngivning. Ønsker man sit barn døbt, aftaler man nærmere med præsten dér, hvor dåben skal finde sted. Ved navngivning sendes en blanket til præsten (se herunder).

Ved en dåb skal der være en gudmor eller gudfar og mindst to faddere mere. Både for en gudmor/gudfar og for fadderne gælder det, at de skal være konfirmeret. Forældrene kan godt være skrevet op som faddere. En fadder er et vidne til dåbshandlingen og forpligter sig til at give barnet en kristen oplæring, hvis forældrene dør, før barnet bliver myndigt.

Dåbsattest: En ny dåbsattest kan man få hos enhver sognepræst og på alle kordegnekontorer, uanset om det er dér, hvor man er døbt.

VIELSE

Vielse og kirke aftales med præsten. Inden vielsen skal man henvende sig til den lokale borgerservice og bede om en prøvelsesattest. Her skal man have dåbsattest og evt. skilsmissepapirer med. Prøvelsesattesten kan man tidligst bestille 4 måneder før og senest 14 dage før vielsen.

DØDSFALD

Besked om dødsfald retter man selv eller gennem bedemanden til sognepræsten. Bisættelse eller begravelse aftales nærmere med præsten. Desuden er der mulighed for, at afdødes aske efter ansøgning til kirkeministeriet kan spredes over havet.

VIGTIGT: Blanketter ang. fødsel, omsorgs- og ansvarserklæring, navngivning og navneændring kan man finde på: www.personregistrering.dk eller ved henvendelse til sognepræsten.

Henvendelse i øvrigt til sognepræst Torben Møllenbach,
Rekkendevej 39, Allerslev, 4720 Præstø.
Tlf.: 55 99 60 17 eller e-mail: tom@km.dk

Vi synger julen ind
Jungshoved Kirke, tirsdag 6. december, kl. 19.30

Julemusik i kirken ved organist Carl Jørgen Nielsen og trompetist Mads Jørgensen.

Med programmet til "Vi synger julen ind" er hovedvægten lagt på, at deltagerne synger en række af vores mest kendte og afholdte julesalmer, ledsaget af orgel- og trompetmusik. Carl Jørgen Nielsen introducerer salmerne og musikstykkerne.

Endvidere vises der en række stemningsfulde naturbilleder på storskærm. Billederne er taget af Carl Jørgen Nielsen, og de vil ledsage musikken og fællessangen.

Menighedsrådet byder bagefter på gløgg og æbleskiver i Rejsestalden. Alle er velkomne.

Julehygge i præstegården
Onsdag 7. december, kl. 15.00-17.00

Ligesom de foregående år markerer vi den tilstundende højtid med julehygge i præstegården i Allerslev. Menighedsrådet er vært med kaffe/te og julebagværk, og vi skal synge nogle af de kendte advents- og julesange.

Duoen Elena og Elena vil underholde os musikalsk, og Torben Møllenbach vil læse en julehistorie. Alle er velkomne.

De ni læsninger
Allerslev Kirke, tirsdag 13. december, kl. 19.00

Traditionen tro er der efter forbillede i den engelske kirke også i år "de ni læsninger"-gudstjeneste i Allerslev Kirke. Folk i sognet vil på skift hjælpe til med læsningerne, og Kalvehavekoret under ledelse af Gutte Kraneled vil dels synge for under fællessangen og dels selv synge salmer og sange som optakt til den kommende højtid.

Efter gudstjenesten er menighedsrådet vært ved et traktement i kirkens tårncafé

Nyt initiativ!
Tidlig gudstjeneste med morgenmad

Som noget nyt inviterer begge menighedsråd til nogle lidt anderledes gudstjenester tidligt om morgenen. Deltagerne bydes på morgenmad, der begynder kl. 8.15. Deltagelse er gratis, og det er ikke nødvendigt at melde sig til.

Den første morgenmadsgudstjeneste har fundet sted i november måned. Vi fortsætter i det nye år, men vi har i skrivende stund ikke fået fastsat dato og tidspunkt. Mere om det senere.

Julehilsen fra kirken

Vi vil gerne fra alle os, der arbejder i og omkring Jungshoved Kirke, sige tak for det gamle år og på glædeligt gensyn i det nye.

Vi har i sognet fulgt hinanden i årets løb med både glædelige og triste begivenheder. Der har været dem, vi måtte sige farvel til, og der har været de unge mennesker, der på deres konfirmationsdag sagde ja til den kristne tro, og som glædede sig til at komme hjem til gaverne og familiefesten. Der har været de forventningsfulde brudepar, der sagde ja til hinanden foran alteret. Og der har været de mange besøgende i kirken, som dels til gudstjenesterne og dels som turister har været og kigge indenfor i vores smukke kirke.

Nu venter vi på årets sidste højtid. Butikkerne har allerede gjort alting klart på hylderne, og Dankortene bliver slidt tynde – og vi skal snart til at synge alle de gamle sange og salmer. I kirken skal vi høre julefortællingen om Guds søn, der besøgte denne verden for 2000 år siden.

Fra alle os ved Jungshoved Kirke ønsker vi alle en glædelig jul og alt godt i det nye år.

Torben Møllenbach

Jungshoved Menighedsråds julehjælp 2011

Julen er ”hjerternes fest”, men for mange kan det også være en hård økonomisk tid, og vi har i menighedsrådet drøftet, hvordan vi kunne være de hårdest ramte behjælpelig.

Vi tog derfor taget kontakt til Bettina Ellegård Jensen, tidligere indehaver af butikken ”4720” i Præstø, der gennem nogle år har arrangeret en pengeindsamling op til jul. Betina Ellegård Jensen fortæller, at ”på landsplan har man aldrig oplevet så stor søgning til julehjælp. Sidste år samlede jeg ind til næsten 20 familier i Præstø. Jeg fik penge fra både store og små, beløb i meget forskellige størrelser og julemad og godter og andet”.

I år er målet at nå 20 familier og at kunne give lidt hjælp til julearrangementet i ”Toronto”, som er værestedet for sindslidende i Præstø, fortæller Bettina Ellegard Jensen og understreger, at hjælpen er tænkt til borgerne i den gamle Præstø kommune.

Til formålet har hun oprettet en konto i Møns Bank, som hedder Julekurven. For at hjælpen kan nå dem, der virke-

lig har behov, samarbejder hun med Anne Hansen, sagsbehandlerassistent i Vordingborg kommune, tilknyttet Præstø.

Jungshoved Menighedsråd har besluttet af give 3200,00 kr. til dette formål. Pengene er indsamlet i forbindelse med gudstjenester, koncerter og foredrag i kirken og i Rejsestalden.

Torben Møllenbach

Sogneudflugt til København

Lørdag 1. oktober havde menighedsrådene i Allerslev og Jungshoved inviteret på sogneudflugt. Det er andet år, der inviteres til en kulturel oplevelse lidt ud over det sædvanlige, og det var dejligt, at 41 havde meldt sig til turen – bussen var næsten fuld.

Ved Thorvaldsens Museum blev vi modtaget af museumsinspektør Margrethe Floryan, som allerede ved sit besøg i Jungshoved Kirke i marts 2010 havde foreslået et "genbesøg" og derfor havde planlagt en rundtur specielt for os. Med udgangspunkt i friserne på museets mure hørte vi om Thorvaldsen i Rom og om museets tilblivelse. Vi fortsatte til Thorvaldsens grav i museets gård og videre til den pompøse forhal med de enorme statuer, hvor vi bl.a. hørte meget spændende om de mange værkers oprindelse og lange vej fra Rom til

København. Der blev lige akkurat tid til en hurtig tur rundt i museet på egen hånd, inden vi skulle videre. Det var mit indtryk, at mange havde lyst til at vende tilbage for at uddybe bekendtskabet med museet.

Frokosten i Nationalmuseets restaurant levede helt op til forventningerne, og der var tid til god snak rundt omkring bordene.

Om eftermiddagen var der aftalt rundvisning i gobelinsalen på Christiansborg. De høje temperaturer udendørs gjorde, at vi næsten havde salen for os selv, og vi fik en utrolig spændende introduktion til Bjørn Nørgaards fantastiske gobeliner – sikken en fantasi, og sikken et overblik over Danmarks historie. Man bliver mere og mere imponeret, for hver gang man ser dem. Efter rundvisningen havde vi adgang til de øvrige repræsentationslokaler, og som en ekstra bonus kunne vi se udstillingen "Dessert på slottet", hvor der var dækket festligt op med Frederik 6.'s pompøse dessertstel – samt hvad der blev serveret på det. Rigtig sjovt at se!

Vi ser frem til at kunne gøre sogneudflugten til en årligt tilbagevendende begivenhed og håber på fortsat god tilslutning.

Merete Siegumfeldt
Jungshoved Menighedsråd

Barndommens land (3)

Jeg blev født på Jungshoved, nærmere betegnet Egevang, Bønsvigvej 14, i den meget kolde vinter 1942. Det var således under 2. verdenskrig, jeg for første gang så dagens lys. Mine forældre og jeg boede hos min morfar på hans parcelliststed i ca. 9 år frem til 1951.

At bo på landet i fyrrerne var en god måde at vokse op på. Frisk luft, mange husdyr, marker, have og store arealer til at bevæge sig på. Det skal dog nævnes, at der var relativ stor geografisk afstand til mine venner og til Roneklint Forskole, når transporten i begyndelsen foregik til fods.

Befolkningen på Jungshoved var i fyrrerne på ca. 900 personer, heraf omkring 100 skolesøgende børn. Skolestrukturen var ret omfattende, idet børnene var fordelt på 3 forskoler i hhv. Roneklint, Stavreby og Stens-

trup. Fra 4. til 7. klasse foregik undervisningen på Centralskolen i Jungshoved By.

Min skolegang begyndte i Roneklint Forskole 1. april 1949. Vi var 4 elever i min første klasse, så undervisningen var selvsagt meget intensiv. Børnene i forskolen fik dengang 18 timers undervisning om ugen i de første 3 skoleår. Vi var meget disciplinerede i undervisningen. Vores underviser i forskolen hed frk. Andersen.

Når vi havde fri, kunne vi godt være noget livlige. Det var dog ikke leg alt sammen, idet barndommen var præget af mindre arbejdsopgaver i hjemmet. Legepladsen var i haverne, skoven, på markerne og ved stranden. Ved Bønsvig strand badede vi og sejlede med modelskibe. Jeg var i en periode anfører for Robin Hood-gruppen. Gruppens medlemmer var mine kammerater fra Bønsvig. Vi udøvede fredelige lege i skoven ved Bønsvig – inspirerede af Robin Hoods bedrifter.

I 1951 flyttede mine forældre og jeg til Jungshoved By, nærmere betegnet Jungshovedvej 70. Bopælen havde nu en mere geografisk central placering i Jungshoved Sogn. Min skolegang skulle nu foregå i Jungshoved Centralskole. Fodboldbanen var kun ca. 50 m fra mit hjem, ligesom skolen var indenfor en afstand på ca. 150 m.

I Centralskolen gik 4 årgange fra det tiende til det fjortende år. Undervisningen var alsidig, idet centralskoleformen omfattede undervisning i almindelige skolefag, sprog, sløjd og

Eleverne i 2. og 3. klasse i 1951 fra Roneklint Forskole. Jeg sidder som nr. 3 fra venstre i nederste række.

husgerning. Den ugentlige undervisning var ca. 34 timer og foregik under god disciplin. Skoleskemaet omfattede 3 timers idræt om ugen. Mine klasselærere var frk. Lund og førstelærer Nørskov. De gjorde en stor indsats for, at vi skulle kunne læse, skrive og regne til senere anvendelse i livet, som de ofte strengt påtalte.

Fra skoletiden i Jungshoved husker jeg især vore udflugter de første 6 skoleår, som gik til Herlufsholm Kostskole, Roskilde Domkirke, Kronborg, Kullen i Sverige og København. Lærer Nørskov udvalgte gode udflugtsmål med historiske og kulturelle islæt.

En oplevelse, jeg ikke glemmer, var i sommeren 1955, hvor Præstø Hjemstavnsforening i København inviterede de 2 ældste årgange til et 6-dages besøg i København. Vi boede privat hos Hjemstavnsforeningens medlemmer. Besøget var tilrettelagt således, at vi strengt taget oplevede samtlige seværdigheder i København. Det var et spændende og meget lærerigt besøg. Hjemstavnsforeningen betingede sig dog, at vi skrev en fyldig stil om besøget, når vi var kommet hjem. De 2 bedste stile blev belønnet med præmier.

Traditionen tro skulle de ældste elever hvert år opføre en skolekomedie i Jungshoved Forsamlingshus. Forestillingen skulle vises for forældre og andre indbudte. Den store sal var hel fuld. Spændingen hos skuespillerne var betydelig, da det var vores første teateroptræden. Stykket hed Trille Vip. Efter nogen protest, måtte jeg påtage mig titelrollen.

Min fritid gik bl.a. med at stå på ski, spille fodbold, gå til gymnastik og et enkelt år med danseundervisning. Danseundervisningen var påkrævet, idet det var et krav, at jeg skulle kunne danse med mine tanter til min konfirmationsfest i Jungshoved Forsamlingshus.

Noget, jeg tydeligt husker, var fodboldkampene. Vi kunne bestemt ikke lide at tabe. Og specielt at tabe til drengeholdet fra Præstø var en katastrofe. De fysiske aktiviteter var betydelige i min barndom.

Jeg husker mine næsten daglige gode besøg i Jungshoved Brugs. Det at kunne opleve vareudbuddet var spændende. Jeg oplevede, at bananer og andre for mig ukendte varer kom på hylderne efter 2. verdenskrig. Jeg havde familierelationer til Brugsen, der gik helt tilbage til min farfar, som blev brugsuddeler i 1909. Senere fungerede min far og farbror i brugsen indtil 1970. Min farbror var uddeler.

Jungshoved By var et samlingssted. Næsten alle handelsforretninger var repræsenterede her i min barndom.

Mange personer på Jungshoved var tildelt et acceptabelt øgenavn: Bager Anna, Brugs Jens (min farbror), Møller Marius, Hans ved Skoven, Anna på Lyngen, Pedel Niels, Tømrer Karl, Træner Knud og Koge Laura. Jeg blev kaldt Trolden efter min teateroptræden i Jungshoved Forsamlings-

hus. Jeg må ikke glemme Aksel Røbke, som var en mand på omkring 70 år. Han havde ikke fast bopæl men kørte fra sted til sted i Jungshoved med sine ejendele i en trillebør.

Barndommens afslutning nærmede sig, når man blev 13-14 år. Det efterår i 1955, hvor jeg gik på 7. skoleår, begyndte konfirmationsforberedelsen med undervisning i kristendomskundskab. Vi blev undervist i 5 timer om ugen i ca. 6 mdr. Jeg blev konfirmeret i Jungshoved Kirke 18. marts 1956.

Indføringen i kristendomskundskab blev foretaget af pastor Norderø, Præstegården i Stavreby. Undervisningen var betydelig intensiv, og det blev krævet, at vi virkelig kunne relevante salmer, katekismen og Det nye Testamente. Ved konfirmationen blev vi belært om, at nu indtrådte vi i "de voksnes rækker". Denne indtræden blev dog af flere konfirmander opfattet som noget begrænset.

Hermed sluttede min barndom.

Jens Erik Caspersen, Skibinge

Mit konfirmationshold i 1956. Jeg står yderst til venstre i anden række.

Spiseklubben på Jungshoved Skole

Med vinteren for døren er vi klar til endnu en omgang med den åbne spiseklub på Jungshoved Skole.

De 3 næste gange bliver: 5.1., 9.2. og 15.3. Alle dage er torsdage.

Man kan komme og spise fra kl. 17.30 til kl. 19.00. Køkkenet lukker kl. 20.00

Prisen for et måltid mad er 40 kr. pr. voksen og 20 kr. pr. barn (mellem 4 og 12 år). Børn under 4 år gratis.

Til maden serveres vand.

Øl, sodavand og vin kan medbringes.

Deltagerantallet er max. 30 personer pr. gang.

Formålet med spiseklubben er forsat at give alle aldersgrupper mulighed for at mødes på skolen til en hyggelig snak, ofte til lidt musik og sang, mens man får aftensmaden serveret. Et evt. overskud i spiseklubben tilfalder Jungshoved Skole.

På gensyn.

Venlig hilsen Kurt og Knud

Tilmelding til:
Knud Jacobsen, Ambæk Mark 10,
tlf. 55 99 92 56/ 22 215 525
eller pr. e-mail til:
knudjacobsen@privat.dk
Husk tilmelding i god tid.
Tilmelding foregår igen efter først til mølle-princippet.

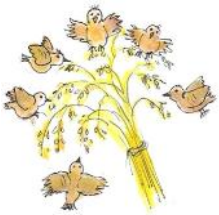

Fra Jungshoved Præstegård

I forbindelse med vores arrangementer i Frejas Sal ville vi høre, om der er nogle borgere her på Jungshoved, som har et værelse eller to, som I kunne være interesseret i at udleje til vores gæster. Det må gerne være et værelse med bad eller fælles bad. Der behøver ikke at være mulighed for morgenmad, da gæsterne ofte kommer til Frejas Sal og spiser deres morgenmad.

Skulle du/I være interesseret, er I meget velkomne til at kontakte os på e-mail

info@jungshovedpraestegaard.dk
eller telefon 55 99 94 17,
mobil 29 46 39 24.
Mange hilsner,

Anette & Filip Rasmussen

www.jungshovedpraestegaard.dk

Fugle på Jungshoved

De pynter om sommeren med deres smukke blomsterflor. Året rundt står de majestætiske og viser vej på vores landeveje rundt omkring på Jungshoved. Mange af dem, nogle store basser med vel en alder på godt de 80 år. Seljerønnen er meget karakteristisk i vores landskab, og dens bær er en vigtig næringskilde for flere af vores fugle, ikke mindst de trækfugle, som kommer hertil i vinterperioden.

Her i oktober/november har stærene normalt træerne for sig selv, men i år er sjaggerne kommet ret tidligt og i stort tal. Der bliver gået godt til den af stære- og sjaggerflokke, der også kan indeholde enkelte vindrosler. Det synes de stationære krager åbenbart ikke er så sjovt, da de også er glade for bær, så der bliver jagtet lidt rundt med droslerne, men ofte forgæves. Gem nu lidt! Det bliver måske en lang vinter, kan man måske lidt populært oversætte handlingen til. De danske krager er oftest stationære modsat de mange, der gæster os nordfra efterår og vinter. De danske fugle kan derfor være meget aggressive mod artsfællerne og i det hele taget dyr, som kan være konkurrenter om føden i vintertiden. Sjaggeren er godt nok begyndt at yngle i Danmark i de senere år, men de mange tusinde, der besøger os om vinteren, er nordlige gæster. Drosler og andre flokfugle er i vintertiden nomadiske og flytter sig, hvis en føderessource bliver tømt. Det gør en fugl som kragen sjældent, og den må derfor værne om sit sted.

Seljerønnene er en del af grøftekantsnaturen, der kan være spændende og artsrig. Jeg har tit set fx en natugle i billygtens skær sidde i disse vejtræer og spejde efter mus, som er blevet tiltrukket af rønnens bær. Så det er nok ikke kun den gode sidde-

Stær på Seljerøn. Foto: Silas Olofsson

Fjeldvåge. Foto: Helge Sørensen

plads, der tiltrækker rovfugle til disse træer, men også det liv, de giver nedenfor. Der kan læses mere om rønnetræerne i et tidligere nummer af bladet, hvor Knud Jacobsen fortalte.

Grøftekanten er et ofte overset stykke natur. Selvom den er en ret vigtig kilde til biodiversiteten og en vigtig spredningskorridor i vores meget opdyrkede, åbne land, bliver der værnet overraskende lidt om den. Den største trussel er oppløjning (rabatter og skel bliver smallere og smallere), gødning (upræcis gødskning og udsivning, der giver kraftig vækst af græs og brændenælder) og sprøjtegifte (manglende afstand til det uopdyrkede med afsvidning af de vilde planter). Det gør grøftekanten meget artsfattig.

En anden fugl, som kan ses i de fritstående træer i vinterlandskabet, er fjeldvågen. Den skulle også kunne ses i pæne mængder i denne vinter. Den er i efteråret set i stort tal trække ned igennem Sverige. Grunden til det store antal skulle være et godt lemmingår i de skandinaviske fjelde. Fjeldvågen ligner musvågen ret meget, men er lidt større, lysere og har som det bedste kendetegn en hvid hale med et sort bånd yderst. Da der har været meget få gode lemmingår nordpå de sidste årtier, er dette en meget glædelig nyhed for naturen.

Det kan også give mere sjældne fuglearter på besøg i Danmark som fx sneugle, der også kan få store kuld i sådanne gode lemmingår. Man er dog meget heldig, hvis man ser en sneugle, da det er en meget sjælden gæst.

Sune Madsen

VANDRETUR SLOTSBANKEN OG DET ÅBNE LAND – 6 km

Start turen ved kirken eller på den lille rasteplads før kirken. Gå gennem kirkegården og evt. ind i kirken, som er fra 1250 og nyligt istandsat. Se bl.a. Thorvaldsens altertavle og døbefont. Læs mere om kirken på Jungshoveds hjemmeside.

Fortsæt turen til roehavnen, hvor der tidligere blev udskibet roer til sukkerfabrikken i Stege. Gå gennem lågen, og gå turen rundt om slotsbanken. Her lå Jungshoved Slot indtil 1717. I dag afgræsser får området. Stedet er et yndet skovtursted, og her fejres sankthansaften med bål.

Blandt buskene på voldterrænet findes slåen, som blomstrer med sine hvide blomster i foråret og har flotte dybblå bær om efteråret.

Gå en tur op på bakken, og nyd udsigterne over noret mod Gammel Oremandsgård, mod Kragevig og Bøgestrømmen med Nyord og Møn.

På bakken findes oplysningstavler, der fortæller om stedet.

På vandet ses blishøns, ænder, svaner, måger m.fl.

Efter besøget på den gamle slotsbanke går turen tilbage til landevejen og til højre mod Stavreby.

Kystvejen byder på en fantastisk udsigt, dyrkede marker og enge, og snart er du ved byens gadekær. Her kan frokosten eller kaffen nydes.

Tag evt. en afstikker gennem landsbyen Stavreby. Her ligger det ene smukke hus efter det andet langs den snoede "hovedgade". I forhaverne går ænder, gæs og høns frit. Ved byens udkant fører en vej ned til en lille idyllisk havn, som er et besøg værd.

Tilbage ved gadekæret drejes til højre ad Duevangen. Videre til venstre ad Mislehøjvej, til venstre igen ved Jungshovedgård ad Hovmarken tilbage til start.

Turen i det åbne land byder på dyrkede marker, frodige grøftekanter og vide udsigter.

I luften ses rovfugle som høge, falke, musvåger. Desuden masser af småfugle som fx lærker og stære.

God tur.

Tekst og tegninger: Lise Jacobsen

Byg en fuglekasse til haven

Tag hele familien med til fuglekassebygge-dag på Jungshoved Skole søndag 22. januar og hjælp fuglene med at finde et skjul og godt redested.

Nogle fugle vil kun bygge deres reder i huller. Det gælder fx blåmejsen, musvitten og stæren. Du kan hjælpe de hulrugende fugle ved at bygge redekasser til dem, der ligner hullerne i de gamle træer, og fuglene vil meget gerne flytte derind. Hænger du fuglekassen op allerede nu, har fuglene mulighed for at undersøge deres fremtidige bolig, inden det bliver forår.

Naturvejleder, Elise Hvelplund, og Bjarne Hemmingsen fra DOF-Storstrøm fortæller om forskellige rede- og opholdskasser til fugle, og viser hvordan redekasser til mejser bygges. Få også gode råd til opsætning af fuglekasserne. Vi glæder os til at se jer.

Bemærk:
Materialet til en fuglekasse koster 20 kr. Naturvejlederen medbringer materialer, men medbring gerne en håndsav og en boremaskine. Medbring gerne the og kaffe.

Tidspunkt:
Søndag 22. januar, start kl. 10 og slut ca. kl. 13.

Mødested:
Jungshoved Skole, Jungshovedvej 46, 4720 Præstø.

Arrangør:
Vordingborg Kommune, Natursekretariatet og DOF-Storstrøm.

VORDINGBORG KOMMUNE

Fuglene set fra Hannes vindue

Fra sit vindue på Duevangen 2 iagttager Hanne fuglene. Her er, hvad Hanne så i november måned:

BLÅMEJSER – MUSVITTER – GRÅSPURVE – SJAGGERE – FASANER – AGERHØNS – MUSVÅGE – RØDHALS – og masser af GÆS.

Hanne Rasmussen

Rødder på Jungshoved…

Birgitte Escherich har på opfordring fra redaktionen sagt ja til at bidrage til de kommende numre af vores blad med en årstidsrelateret opskrift – gerne baseret på lokale råvarer og med en ernæringsrigtig kommentar. Her kommer den første!

Sæsonen for rødder er atter indtruffet, og det er godt for både mund og mave. Engang sagde en forsker "Jo flere flydere, des færre sygehuse". Ja, undskyld mit danske, men det kan ikke siges mere tydeligt. Alle vinterens grøntsager er super sunde med masser af vitaminer og mineraler.

Vælg især grøntsager, der ikke er kunstgødet, og som har vokset i naturligt tempo – dvs. økologisk eller biodynamisk – de indeholder flere sekundærstoffer = kraft, saft, farve, duft og smag = sundhed og vitalitet. Planter indeholder op mod 5000 (og så er der alle dem, vi ikke ved, vi ikke ved…) forskellige sekundærstoffer. De kan ikke paces frem på kunstig vis – hvis man gør, udvikler planten i stedet bare vand. Og det er der ikke megen sundhed i. Og ikke nok med det, der er også en del flere kostfibre i vintergrøntsagerne end i de mere vandholdige sommergrøntsager.

Af ren kærlighed til menneskeheden bringer jeg her min yndlingsopskrift på Marokkansk Rødbedesalat.

Køb en øko-kylling, så er der mad til ca. tre flere. Skær den igennem brystbenet, steg den som en flad sag med masser af appelsinsaft, appelsinskal, timian, oregano og honning. Dup med væden undervejs, og server til salaten med godt brød eller couscous.

Rødbedesalat med ingefær og rosin

4 pers.
4 rødbeder (500 g)
2-4 spsk. rosiner
Dressing:
3 spsk. skyr
2 tsk. mayonnaise
2 tsk. økologisk citronsaft
2 tsk. sukker
havsalt og friskkværnet peber
2 tsk. finthakket frisk ingefær eller efter smag
2 spsk. finthakket løg
finthakket chili efter smag

Skræl rødbederne, og skær dem i pæne, ensartede tern på 1x1x1 cm. Damp dem møre i ca. 10 min. Køl dem ned. Bland alle ingredienser til dressingen, og smag til. Vend det hele sammen, og smag til.

Birgitte Escherich, Stavreby

Med Holger på farten (11)
Hagedorns villa

Holger Andersen er født i 1925 på Togeholt. Holger har altid boet på Jungshoved. Han har kørt lillebil på Jungshoved i 16 år og arbejdet i amtets vejvæsen i 25 år. Holger er en strålende fortæller med en fantastisk hukommelse. Efter mere end to års pause er Holger og jeg igen draget på farten. Hvis der er steder i sognet, som læserne gerne vil have, at vi besøger, hører vi gerne om det.

Foto: Susanne Øhrgaard

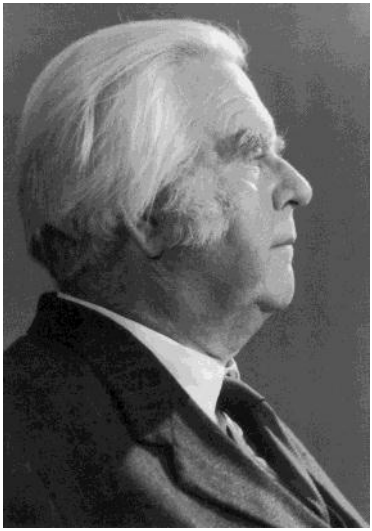

Hans Christian Hagedorn, 1888-1971, dansk læge.

I sin disputats fra 1921 om regulationen af blodsukkeret angav han en metode til blodsukkerbestemmelse, som indtil 1950'erne blev brugt over hele verden. Sammen med August Krogh introducerede Hagedorn i 1922 insulinbehandling i Danmark; de påbegyndte desuden en insulinproduktion og grundlagde i 1927 Nordisk Insulinlaboratorium (1989 lagt sammen med Novo til Novo Nordisk), der har givet Danmark en førende position inden for dette område. I 1932 grundlagde han Niels Steensens Hospital (fra 1991 benævnt Steno Diabetes Center), som han ledede til 1963.

Kilde: www.denstoredanske.dk

Mellem Stavreby Havn og præstegården i Stavreby ligger der en toetagers villa omkranset af høje træer. Flere af dem af canadisk oprindelse. Villaen er kun synlig, hvis man står på slotsbanken ved Jungshoved Kirke og kikker mod øst, eller hvis man kommer fra søsiden. Selv på lang afstand kan man se, at villaen skiller sig markant ud fra egnens øvrige huse.

Jeg havde flere gange talt med Holger om villaen og stedet. Holger kendte, naturligvis, udmærket stedet og vidste også, at det var dr. med. H.C. Hagedorn, der før krigen havde fået villaen

bygget, men ellers mente Holger nok, at jeg burde tale med andre, der vidste mere om stedet. Selv havde han kun i sin egenskab af lillebilsvognmand været der et par gange. Vi aftalte, at jeg skulle prøve at høre villaens nuværende ejer, Anders Møller, om Holger og jeg kunne komme på be-

søg en dag og se villaen og høre mere om stedet. Det lod sig fint gøre, og Filip Rasmussen, Jungshoved Præstegård, ville vise os rundt på stedet.

En junidag i år blev jeg så hentet af Holger i hans fine Ford A, og så gik turen mod Stavreby. Ved præstegården stod Filip på, og så gik det ellers gennem byen ned mod havnen. Holgers Ford A, kendt fra TV Østs udsendelse i foråret, vakte naturligvis en

Foto: Susanne Øhrgaard

vis opsigt, da vi kørte gennem byen. Et par gange gav Holger et trut med bilens hæse horn for lige at fortælle, at her kommer vi!

Vejen ned til villaen går fra havnen forbi det gamle frugtlager og ind i parken. Gennem biblioteket i Præstø havde jeg fundet ud af, at der var udgivet en bog om Hans Christian Hagedorn ("Dr. med. H.C. Hagedorn og det danske insulineventyr" af Torsten Deckert, Poul Kristensens forlag, 1998). Bogen fortæller bl.a., at Marie (Mitte) Hagedorn og H.C. Hagedorn købte den 12 tønder land store grund i Stavreby i 1935. *(De sort/hvide fotos i artiklen er fra denne bog med forfatterens tilladelse.)*

Villaen blev opført i 1937-38 efter tegninger af arkitekterne Ivar Bentsen og Bertil Nyrup. Ivar Bentsen var en af datidens kendte arkitekter, og han stod bl.a. bag spændende byggerier som Bakkehusene på Bellahøj, de to sydlige blokke af Blidah Parken i Hellerup og Niels Steensens Hospital. Niels Steensens Hospital, som H.C. Hagedorn lod opføre i Gentofte til behandling af diabetespatienter, regnes for Ivar Bentsens hovedværk. I tilknytning til hospitalet var der i 1934 blev opført en overlægebolig også efter tegninger af Ivar Bentsen. Her flyttede Mitte og H.C. Hagedorn ind i 1934. Hospitalet og overlægeboligen er ligesom villaen i Stavreby bygget i funkisstil (navnet funkis stammer fra svensk og står for funktionalisme).

Den store grund i Stavreby lod H.C. Hagedorn tilplante med 2500 frugttræer, hovedsageligt æbletræer. Til opbevaring af de mange æbler lod han opføre et 370 m^2 stort frugtlager, og i umiddelbar nærhed heraf fik han i 1939 opstillet en vindmølle, som skulle producere el til både villaen og frugtlageret. Få år efter købte han nabogården, og også jorden her blev tilplantet med æbletræer, så hele plantagen nu bestod af 3500 træer.

I bogen beskrives Hagedorn som en meget praktisk og teknisk anlagt mand, der altid gik forrest, når der skulle laves noget, og som var med på de nyeste ideer. I 1942 måtte han dog ansætte en bestyrer til den efterhånden omfattende æbleproduktion, som nu lå på 100-150 t æbler om året. Æblerne fra Stavreby (Eghus Frugtplantage) var af meget høj kvalitet, og de blev solgt til både hjemmemarkedet og til eksport. En del af æblerne blev også brugt på Niels Steensen Hospital, hvor de indgik i patienternes diætplan. Det var vigtigt, at disse æbler vejede omkring 100 g.

Hagedorns arbejde på Niels Steensens Hospital og på Nordisk Insulinlaboratorium gjorde, at han mest opholdt sig i Stavreby i weekenderne, hvorimod Mitte Hagedorn boede der en større del af året. Hagedorn kørte frem og tilbage mellem Stavreby og Gentofte i bil. Han elskede biler – mest de amerikanske.

Frugtplantagen "Eghus"

Holger husker, at Hagedorn på et tidspunkt havde en Ford Lincoln Zephyr 12 V. ”Det var en dejlig bil”, siger Holger, ”nærmest lydløs, når den trillede på de små veje i sognet”.

Holger kørte af og til for hr. og fru Hagedorn. Han husker Hagedorn, som en noget tilknappet og tavs person. En gang da Holger kørte for Hagedorn et sted på Lolland, kom de forbi en dreng, der løb nøgen rundt. ”Nåh, han er nok i uniform”, bemærkede Hagedorn. Nogle gange havde Holger også kørt for Marie Hagedorn. Holger fortæller, at en dag, hvor han var blevet bestilt til at køre for hende, blev han modtaget med: ”Nåh, det er jo Dem, der skal have 12 kr. for at køre”. ”Andre gjorde det måske for 10 kr.”, siger Holger. Han husker også, at han en gang skulle køre en ny tjenestepige til villaen i Stavreby.

Marie (Mitte) Hagedorn

Med sig havde hun en kommode til sit tøj, men fru Hagedorn sagde med det samme, at den var der ikke plads til, så Holger måtte tage den med tilbage til Bønsvig.

(***Fortsætter i næste nr.)***

Knud Jacobsen, Stenstrup

Juletræsfest

Ja, så nærmer den søde juletid sig igen, og traditionen tro afholdes der atter juletræsfest for børn og barnlige sjæle i Jungshoved Forsamlingshus

tirsdag 27. december 2011

kl. 17.00-20.00

Vi vil igen i år starte kl. 17.00 af hensyn til de mindste børn, der på den måde måske vil kunne nå at være med til hele julefesten, inden søvnen melder sig. Der vil være mulighed for at købe pølser med brød, håndmadder m.m. og selvfølgelig øl, vand, kaffe, te og kage.

Vi starter aftenen med at danse om det store juletræ, og mon ikke julemanden skulle få tid til at kigge forbi med godteposer til børnene. Der vil være glad julemusik fra vores nisseband og sjov, leg og amerikansk lotteri med flotte præmier.

Pris for deltagelse: Børn 20 kr., voksne 15 kr.

Juletræskomiteen vil komme rundt i sognet sidst i november/først i december. Her vil der være mulighed for at tilmelde sig festen eller give et bidrag. Og bidrag, store som små, får vi mange af. Det er rigtig dejligt, og det skal I have 1000 tak for. Festen er drevet frivilligt og har ikke meget overskud, så alle bidrag hjælper til at holde omkostningerne nede. Vi fik sidste år sponsorgaver fra diverse forretninger, men derudover bruges et evt. overskud til indkøb af præmier til amerikansk lotteri.

Man kan også ringe til en af nedenstående og tilmelde sig, men senest 17. december. Tilmelding er nødvendig af hensyn til indkøb til bl.a. godteposer.

Vi glæder os til at se jer!

Venlig hilsen, Juletræskomiteen

Jette	55 991 146
Connie	56 398 248
Henrik	22 956 112
Helle	55 995 687
Jette	24 844 279

Motorbådsjagt

Det er lørdag morgen. Jeg er oppe kl. 07.00, for vi har planlagt at tage på motorbådsjagt. Det er meget tåget.

Jeg beslutter, at vi venter til kl. 08.00, det bliver min søn Benjamin glad for. Han kom sent i seng, sådan er det jo med de unges facebook og fester. Kl. 08.00 er det stadig meget tåget, vejrudsigten siger, at tågen vil lette i løbet af dagen. Vi bliver enige om at tage af sted, Benjamin pakker bilen, mens jeg laver madpakke og kaffe. Så af sted mod Stavreby havn, det er der, jeg har min havjagtpram.

Båden bliver pakket, og da vi sejler, er det stadig tåget. Der er et godt stykke at sejle, før vi må jagte. Vi sejler tæt på land for at være sikre på at nå ud til, hvor der må jagtes fra motorbåd. Der er stadig en tyk dyne af tåge. Vi er fremme, der lades op, der er lettet en del grågæs. Der er også en del gråænder, men de er ikke nemme at sejle til. Der er kun en svag vind. Pludselig er der en fugl – vi prøver at sejle til den, det er en grågås, den forsøger at dykke, det er tydeligt, at det er en fugl, der er skadet, ellers var den fløjet. Vi er nu så tæt på den, at Benjamin kan skyde den. Det blev dagens første fugl.

Vi sejler nu stik vest, så ved jeg, vi vil komme frem til Feddet. Det er først ved Feddet, vi ser nogle edderfugle. Der ligger en stor flok med mange af de udfarvede hanner, de er som regel svære at sejle til. Det er også tilfældet her – øv, de holder ikke, så vi kan afgive skud. Men der er en enkelt, der bliver liggende. Den kan have været neddykket, mens de andre er fløjet. Den kommer op og ser de andre er væk, den bliver. Vi forsøger at sejle til den, men vi får den ikke. Vi følger kysten langs Feddet mod Fakse Ladeplads. Vi er nu nede ved de første bundgarn, her er der tre edderfugle. Vi dækker os ned i båden, så vi kun har hovederne oppe. Så begynder vi at sejle til dem, det skal ske på en måde, så fuglene tror, at man sejler forbi dem. Vi har stadig en svag vind, vi skal sejle til dem, så vi har vinden i ryggen, da fuglene vil lette mod vinden for hurtigt at få luft under vingerne. Det er det, vi udnytter som jægere, så fuglene kommer så tæt på, at de kan dødskydes. Vi kan nu samle to fugle op, tågen er stadig tyk, hvilket gør den ellers så undværlige kikkert ubrugelig. Jeg, som er brillebruger, pudser briller konstant.

Benjamin ser efter de næste fugle

Ved de næste bundgarn er der en del måger, skarverne er fløjet for længst, men måger er der stadig, der er en årsunge tilbage. Vi er nu bag ved mågen, vi kommer til at sejle mod vinden. Derfor må vi sejle væk fra fuglen og slå en bue, så vi får vinden i ryggen. Vi sejler nu med vinden i ryggen, nu er vi inde på fuglen, den letter for derefter at falde død i vandet efter en fuldtræffer fra Benjamin. Det bliver til flere måger – det er strandjægerens vildtpleje. De store måger, svartbag , sølvmåge og sildemåge, er hårde ved fugleyngel i foråret. Vi er nu ved det sidste bundgarn, det er madtid, ja det er længe siden, vi har set fugle.

Vi begynder at sejle tilbage, det er modvinds og efter kompas. Vi sejler, så vi laver så lidt skumsprøjt, at hvis vi skulle møde fugle, så letter de ikke pga. det. Vi har sejlet en rum tid uden at se fugle, den får lige lidt gas, så letter der straks nogle fugle. Vi får øje på fire fløjlsænder, vi prøver og ved godt, at fuglene har set os. Nu er det et tålmodighedsarbejde, hvis det skal lykkes at få fuglene med hjem. Det gik ikke, de er hurtigt på vingerne – ØV! Tågen er ikke lettet, men der er lidt mere vind, vi holder lidt sydvest. Nu ser vi en stor flok fløjsænder, der er mange – det gør det jo ikke let. De er da også hurtigt på vingerne, der er nogle få stykker tilbage, der er to, der skiller sig ud. Vi får en, den er ikke dødskudt og dykker straks, den kommer op langt ude, der afgives skud. Når man har en anskydning, skal der skydes straks, det vil trætte fuglen, så man hurtigt kan komme til at afgive et fangstskud. Det lykkes desværre ikke at få denne fugl. Lige pludselig kommer der en troldand flyvende lige imod os. Den er på skudhold, Benjamin skyder den i andet skud. Han vender sig om efter andet skuddet og siger ”man skal da godt nok langt foran”. Det er, hvad vi kalder en overflyver. Tågen vil bare ikke lette

Så, nu er der tegn til lidt sol. Tågen er ikke så tyk længere, ser nogle edderfugle, kort efter er der én mere med hjem. Hvor blev de andre fugle af, de er ikke til at se. Der lå ellers flere. Sejler lidt rundt i håb om, at der skulle komme én mere – det gør der ikke. Så, nu mod havn. Hov, der er fugle lige fremme. Der letter et par hunner, men to andrikker bliver. De holder, vi får dem, det blev denne dags sidste fugle.

Det har ikke været det perfekte vejr, men vi har fugle med hjem. Det var alt i alt en god jagttur. Dejligt når ens

Resultat til middag

søn også kan lide denne jagtform, den frie jagt på fiskeriterritoriet, som er en del af den danske kulturarv. Det er noget, vi skal værne om. Så er det mod havnen, tågen nåede ikke at lette i dag. Nu er det bare om at komme hjem, inden mørket falder på.

Nu et lille tilbageblik på edderfuglejagt. Da jeg startede med at jage edderfugle, bad jeg min mor om at tage en gang edderfugle med ind til min mormor. Hun blev rigtig glad. Hun havde ikke smagt edderfugle, siden min oldefar under krigen kom tilbage fra stenfiskeri ved Nyborg. På de gode dage havde han edderfugl med hjem, så fik de kød.

Edderfugle måtte tidligere jages fra 01.10. til 28.02. Edderfuglehan må nu jages fra 01.10. til 31.01., edderfuglehun fra 01.10. til 30.11. Tre andre arter, der jages efter på havjagt, er sortand, fløjlsand og havlit. Jagttid 01.10. til 31.01.

Jagten på edderfuglehunner er blevet kortere pga. fuglekolera, der rammer hunnerne hårdt, da de yngler i kolonier, og smittefaren er stor. Hannerne opholder sig på åbent vand i denne periode og er derfor ikke udsat for smittefare i samme grad som hunnerne.

Hvor gammel kan en edderfugl blive? Der er skudt en fugl i det Fynske øhav, der var 23 år gammel. Man mener, at de kan blive ældre, da den type ringe, man mærkede med dengang, er blevet opløst.

Motorbådsjagt må drives uden for fuglebeskyttelsområderne, så hvis man vil dyrke denne form for jagt, er det en god ting at undersøge, hvor man må jage. Oplysninger findes på www.jaegerforbundet.dk (jagtinfo-jagtbegrænsninger).

Der er flere måder at drive motorbådsjagt på. Her i vores område er den opsøgende jagt den mest brugte måde. Der er områder, hvor fuglene har en trækrute til muslingebanker, hvor de æder sig mætte. Herefter hviler de sig og driver med strømmen i løbet af natten. Der ligger motorbådsjægerne på en linje næste morgen og venter på, at fuglene trækker ind over dem, når de søger tilbage til muslingebankerne. Denne jagtform bruges ved Røsnæs, hvor der i perioder kan komme flere tusinde fugle ind over revet på en morgen. Jeg har prøvet det flere gange, det kræver disciplin, da man skal holde linjen for at få det optimale jagtudbytte.

Typen af både, der bliver til motorbådsjagt, er ofte Skjern Havjagt, Mopa, Hunter, Vissenbjerg, Hornsyld og Andkær – lave, slanke, hvide både. Jægeren er klædt i hvidt regntøj, det opfattes af fuglene som bølgeskum. Et plus ved at have regntøj på er, at man holder sig tør, hvilket er vigtigt, da det er i de kolde måneder, vi jagter.

Med strandjægerhilsen,
Per Sellebjerg
Knæk og bræk

Nyt fra Strandjagtforeningen

Vi har siden sidst haft kragejagt, og det blev til 4 stk. Det var desværre ikke ret mange, men for dem, der ikke ved det, er det nogle snu fugle. Man skal faktisk grave sig ned og kigge ud af 2 sugerør. Vi må bare prøve igen, for der er masser af dem!

Blishønsejagt har vi også haft. Det blev til små 300 stk. Det foregår fra Stavreby havn i hver sin skydepram. Så danner man en kæde af skydepramme og driver blishønsene ind i noret. I år var der 15 jægere, og det blæste gevaldigt. Så er det ikke nemt at holde kæden og samtidig være klar til at skyde og padle, så det var et flot resultat!

I vores klubhus, som er på skolen, har vi fået nyt klæde og nye bander på vores billardbord. Det er noget, vi har drømt om i nogle år, og nu er det lykkedes – hurra for det! Vi har vores klubaften om torsdagen kl. 19.00-22.00.

Vi har blishønsejagt igen først i januar, hvis ikke isen driller.
Knæk og bræk!

Morten Larsen

JIF's historie 1980

Bestyrelsesmøde 5.1.80 hos Anne Petersen. Fastelavnsfesten stryges i år, den giver underskud. Vi har ikke nogen træner til herreserie 5 og 6 og til dameserie 2, vi ved ikke vores levende råd. Dilettant: Niels Chr. Petersen er instruktør i komedien "Ud at se med DSB". Forsamlingshuset og JIF er aktører, det skal opføres 1.3. i Jungshoved Forsamlingshus, med efterfølgende bal. Klubhuset: Der er kommet fliser i omklædningsrummene, der er isoleret, og støbning af gulvet er påbegyndt. Klubhuset skal males igen – det er blevet skjoldet. Klubblad: Udgiften har været 10.000 kr. for de 12 numre, som er udkommet. Indtægter: Annoncer er på 5.000 kr., altså har vi et underskud på 5.000 kr. Vi prøver at tale om det til generalforsamlingen. Birger Petersen overlader noget af sit store arbejde til Kim Vang.

Generalforsamling 22.1.80 i Jungshoved Forsamlingshus. Formanden Tonny Vang berettede bl.a.: Vi måtte give afkald på 5 baner i hallen og gymnastiksalen. Bordtennis har stor tilslutning på 2. år. Det første klubmesterskab: Herrer: Benni Jørgensen, Damer: Anita Servé, Drenge: Flemming Andersen. Da klubben blev startet i 1913, var det på grund af gymnastikken, men holdene skrumper lidt ind, da vi nu kun har 5 små hold til opvisningen. Indendørs fod-

bold har drengenes store interesse, men udgifterne til kørsel er temmelig store. Udendørs er herrerne rykket ned i serie 5, og dameholdet måtte vi trække i efteråret. I august blev den nye fodboldbane indviet af Præstø Byråd – JIF M/K. Sommergæsterne udeblev fra landliggerstævnet. Ungdomsafdelingen for unge under 18 år fungerer som en selvstændig afdeling med formand og kasserer. Dette gav en del debat, da Birger Petersen ønskede, overskuddet skulle tilfalde ungdomsafdelingen – men flere spurgte om underskuddet, det er jo hovedbestyrelsen, der har ansvaret.

Klubhuset, ca. 1980

Det bliver taget op på et senere bestyrelsesmøde. Ønske om en venskabsklub på samme størrelse som JIF. Yvonne Ellegård har taget fodboldaktier med, som man kan tegne. Sidste år kom der ingen penge ind.

Bestyrelsesmøde hos Mogens Prip 4.2.80. Formand Tonny Vang, kasserer Ole Basland, sekretær Lilla Hansen. Ungdomsafdelingen: Vi havde ikke noget imod, at udvalget kører deres eget regnskab, men det skal forelægges bestyrelsen efter hvert arrangement. Tonny laver en seddel om mulighed for passive medlemmer i JIF. Vi skal have et hegn op mellem klubhuset og den nye fodboldbane, måske magen til det i den anden ende af banen, vi sender en ansøgning til kulturudvalget. Birger Petersen, Kurt Poulsen og Jacob Nielsen er startet på dommerkursus.

Bestyrelsesmøde hos Tonny og Maja Vang. Vi skal have påskebal 5.4. på Frederiksminde, vi skal ikke betale leje af Frederiksminde. Tubæk River skal spille fra 21.30 til 2.30 for 3.000 kr. Benni Jørgensen har skaffet nogen til at være udsmidere. Vi får et hegn, 4 m højt og 22 m bredt, foran klubhuset, det koster 8.000 kr. at få sat det op. Ungdomsudvalg består af 8 medlemmer: Formand Birger Petersen, kasserer Jacob Nielsen, sekretær Lisa Larsen.

Bestyrelsesmøde hos Ole Basland 12.5.80. Danmarks Idræts-Forbund har tegnet en forsikring, som vi er med under gratis, den dækker ledere og trænere. Vandværket har generalforsamling 23.5. På dagsordenen er ny boring – Mogens Prip tager med. Påskeballet på Frederiksminde gav 700 kr. i underskud. Gymnastikopvisningen kørte lige rundt. Indvielse af klubhuset 28.6. kl. 10-12 reception (indbydelser), kl. 19-? (lukket fest). Spisning – levende musik – selv smøre mad – prøve at låne skolens køkken. JIF gir´ maden + 2 øl og 2 snaps.

Klubhuset lejes ikke ud til privatfester. Rengøring af klubhuset – Lilli Knudsen.

Erland Knudsen sørger for VVS

Bestyrelsesmøde hos Mogens Andersen 9.6.80. Byggekreditten skal sænkes med max. 50.000 kr. Der skal bygges nyt vandværk i Jungshoved, der skal betales 2.000 kr. nu – i alt skal der betales ca. 5.500 kr. i afgift. Keld Larsen har sprængt akillessenen og ligger på sygehuset, vi vil sende ham en flaske vin. (Det blev til whisky).

Bestyrelsesmøde hos Lilla Hansen 7.7.80. Ansøgning til Præstø Håndværker- og Borgerforening om penge til inventar. Parkeringsplads: Spørge kommunen, om vi kan få de penge, de har sat af, så vil vi selv lave forarbejdet. Johnny Servè og Birger Petersen vil godt passe kiosken. Åbningstid: 1 time før kamp til 1½ time efter kamp og træning. Vi har fået 20.000 kr. af Tipsmidlerne. Klubhus: Vi er oppe på 149.933 kr. Vi snakkede om at få en flagstang ved klubhuset.

Bestyrelsesmøde hos Yvonne Ellegård Jensen 15.8.80. Tonny Vang har snakket med dyrlægen og har fået tilsendt et skema, som vi skal udfylde + en tegning af køkkenet. Der mangler stadig nogle ting ved klubhuset, som skal laves. Tonny har været til møde med kommunen. Præstø Kommune skal spare 19 mill. kr., så vi har set på, hvor meget vi kan spare ved at lægge SF-sten i stedet for asfalt på vores parkeringsplads ved klubhuset, vi kan selv lave det. Der bliver kørt et par læs fyld på i efteråret.

Bestyrelsesmøde 29.9.80 hos Tonny og Maja Vang. Vi skal have et tilbud på facadebehandling af klubhuset. Årets idrætsudøver er igen i år Birger Petersen. Dilettant sammen med Forsamlingshuset, stykket hedder "Mordskab", Niels Chr. Petersen har igen påtaget sig at være instruktør. Der skal bruges 8 personer (31.1.81). SDS-tilskud til inventar på 2.000 kr.

Bestyrelsesmøde hos Mogens Prip 13.11.80. Der er afsat 25.000 kr. til parkeringsplads ved klubhuset. Vi har fået 10.000 kr. fra Præstø Håndværker- og Borgerforening til borde og stole til klubhuset, 7 borde og 28 stole. Der er i øjeblikket tegnet 100 på ulykkesforsikringen, vi vil prøve at få det ned på 30, fordi mange selv har forsikret. Vi laver en rundspørge i klubbladet.

Erland Larsen

Fåreavl, gårdbutik og besøgsgård

Det hele startede i 2004 med 2 får og 1 vædder, som i dag er blevet til en omfattende hobby med 20 moderfår og 5 væddere.

Spælsau på fold

Et får er ikke bare et får, men et nemt landbrugsdyr, der kan bidrage med både godt kød, varme og spændende uldprodukter og en masse gode oplevelser.

Fra starten, jeg havde får, var det vigtigt, at dyrevelfærden var i højsædet. At den race, jeg valgte, havde nogle egenskaber, der var i pagt med naturen, og at jeg kunne stille de betingelser for dyrets velfærd til rådighed, der kunne leve op til dyrets behov. Med det for øje faldt jeg for racen Spælsau, som er et norsk får, der kan føres helt tilbage til vikingetiden. Dets uld består af en meget tæt underuld og lange bølgede dækhår. Dækhårene brugte vikingerne til sejl, og underulden blev brugt til beklædning. Senere brugte man dækhårene til at lave gulvtæpper af. I dag blandes ulden, hvilket resulterer i et meget slidstærkt garn.

Det er et naturplejefår i særklasse, som æder både træer og buske og bliver brugt til bekæmpelse af bjørneklo. På øen Hjelm lever der en besætning vildt og plejer øen. De drikker saltvand og spiser bl.a. tang. En meget hårdfør race (www.sheep-isle.dk).

Fårene kan have alle farver, hvilket også giver lidt til øjet, når man ser flokken græsse. Det er let at kende hvert enkelt individ. Og de har da også alle sammen navne.

Et får der er tilpasset naturen og årets gang

Lige nu nærmer efteråret sig med hastige skridt, og tiden er kommet, til at lammene skal vænnes fra. Lammene er nu 4½ mdr. gamle. I år har jeg haft 27 lam. En del af lammene bliver solgt til videreavl. De har alle stamtavler, så avlen bliver kontrolleret. Racen er bevaringsværdig og er med

i genressourceudvalget. Så denne kontrol af blodlinier er vigtig for racens bevarelse.

Jeg selv vælger også lam fra, da der hvert år bliver større og større efterspørgsel på kød og skind. I år skal jeg desuden sige farvel til to af mine gamle får, og de skal erstattes af deres gimmerlam.

I slutningen af september sender jeg resten af lammene til slagter. Slagtelammene bliver fortrinsvis solgt til private. Lammeskindene bliver saltet, så de er klar til at blive sendt til garvning i Sverige. Resten af flokken bliver klippet. Ulden bliver sorteret i farver og sendt til spinding på Fyn.

Midt i oktober bliver moderfårene fordelt i tre flokke, der hver får tildelt en vædder. Fårene går stadig ude på folde, men har brug for fodertilskud i form af wraphø og lidt kærne. De får også et halvtag, hvor der bliver strøet med halm, så de kan ligge tørt. Til januar rokerer jeg rundt igen, så alle moderdyr kommer sammen og får mulighed for at gå ind. Alle vædderne bliver også lukket sammen og danner en vædderflok, som bliver gående på folden med halvtag hele vinteren. Ud over at dyrene bliver klippet igen til marts, er det så bare at vente på, at der igen kommer lam til april.

Butik Spælsau bliver til

For godt 3 år siden åbnede jeg en gårdbutik med uldprodukter, da jeg syntes, det som udgangspunkt kunne være spændende at formidle alle de spændende produkter, som fåret kunne bidrage med. I starten var det kun råuld og garn, men som tiden er gået, er der kommet flere og flere produkter til, og i dag er det blevet en gårdbutik, hvor der både er karteflor, skind, strikkede produkter, stensmykker, glaskunst og meget mere.

Butik Spælsau

Mange kunder/besøgende kommer ikke bare for at se butikken, men rigtig mange kommer på hyggebesøg for at se fårene og de andre dyr. Derfor valgte jeg at åbne min stalddør for alle og lave besøgsgård, hvor alle kan komme for at se, opleve og få viden om ”det at være fåreavler”. I dag kommer der både skoler, daginstitutioner og ældrecentre for at få undervisning og sanseoplevelser. Påskelørdag afholdes der ”Fårets dag”, hvor der er åbent hus.

Det er naturligvis ganske gratis at besøge fårene i butikkens åbningstid, som er onsdag 15.00–19.00 og søndag 10.00–17.00, så kom bare forbi. Du kan læse mere på www.spelsau.dk, og har du spørgsmål til mig, kan du maile på butik@spelsau.dk

Med mange fårehilsner,

Lenette Bech
Butik Spælsau
Stavreby Strandvej 6, 4720 Præstø

JUNGSHOVEDKALENDER

Tirsdag	6. dec.	Kl. 19.30. Vi synger julen ind. Jungshoved Kirke
Onsdag	7. dec.	Kl. 15.00-17.00. Julehygge i præstegården
Fredag	9. dec.	Kl. 12.30. Pensionistforeningens julefrokost på Jungshoved Skole
Tirsdag	13. dec.	Kl. 19.00. De ni læsninger. Allerslev Kirke
Tirsdag	27. dec.	Kl. 17.00-20.00. Juletræsfest i forsamlingshuset
Mandag	2. jan.	JIF svømning starter. Bosei
Torsdag	5. jan.	Kl. 17.30-19.00. Spiseklub. Jungshoved Skole
Mandag	9. jan.	Kl. 19.00 Pensionistforeningen. Banko i forsamlingshuset
Søndag	22. jan.	Kl. 10.00- ca. 13. Byg en fuglekasse. Jungshoved Skole
Søndag	29. jan.	JIF svømmestævne. Bosei
Mandag	6. feb.	Kl. 19.00 Pensionistforeningen. Banko i forsamlingshuset
Torsdag	9. feb.	Kl. 17.30-19.00. Spiseklub. Jungshoved Skole
Søndag	19. feb.	Kl. 13.00. JIF's fastelavnsfest. Jungshoved Skole
Onsdag	22. feb.	Kl. 19.30. JIF. Generalforsamling i klubhuset
Fredag	24. feb.	Kl. 12.30. Pensionistforeningens fastelavnsfest. Jungshoved Skole
Fredag	24. feb.	Kl.19.00. Strandjagtforeningens generalforsamling, Jungshoved Skole
Mandag	5. mar.	Kl. 19.00 Pensionistforeningen. Banko i forsamlingshuset
Fredag	9. mar.	Kl.18.00. Amatørfiskernes generalforsamling. Jungshoved Skole
Torsdag	15. mar.	Pensionistforeningens bowlingtur til Vordingborg
Torsdag	15. mar.	Kl. 17.30-19.00. Spiseklub. Jungshoved Skole
Mandag	19. mar.	Kl. 19.00. Dialogmøde. Jungshoved Lokalråd. Jungshoved Skole

GUDSTJENESTER

		Jungshoved	**Allerslev**
Søndag	11. dec.	10.30	9.00
Søndag	18. dec.	Ingen	10.30
Lørdag	24. dec.	16.00	14.30
Søndag	25. dec.	10.00	11.30
Mandag	26.dec.	Ingen	9.00 Jesper Blomgren
Søndag	1. jan.	11.30	Ingen
Søndag	8. jan.	9.00	10.30
Søndag	15. jan.	10.30	9.00
Søndag	22. jan.	Ingen	10.30
Søndag	29. jan.	10.30	Ingen
Onsdag	1. feb.		19.00
Søndag	5. feb.	9.00 Jesper Blomgren	Ingen
Søndag	12. feb.	Ingen	10.30
Søndag	19. feb.	10.30	Ingen
Søndag	26. feb.	9.00	10.30
Søndag	4. mar.	10.30	9.00 Morgenmad 8.15
Søndag	11. mar.	Ingen	10.30
Søndag	18. mar.	10.30	9.00